

OFFISERSBLADET

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

51
2015

Litt av hvert
Kjekt å ha!
Hva skjer?

«TOUGH MUDDER» OG FOS 2015

Offisersbladet

på øvelse Noble Jump i Zagan/Polen

Kystjegerkommandoen

re-integrere i Sjøforsvaret

Hektisk byggeaktivitet

på Ørland kampflybase

**Kunnskap
er makt!**

EXTENDED **AWARENESS**

The GIRAFFE 8A is a recent extension to Saab's world-class line-up of surface radar systems. This 3D long-range air surveillance radar system is designed for the highest level of situational awareness and ballistic missile defence – in any climate. The GIRAFFE 8A provides exceptional range and multi-role capabilities, combined with operational flexibility that allows you to virtually look into the future.

With our more than 60 years of innovative radar development you can rely on Saab's *thinking edge* to provide the capabilities needed to meet future threats and requirements.

www.saab.com

GIRAFFE 8A – a member of Saab's world-class line-up of Surface Radar Solutions.

SAAB

Hold kjeft!

FMR

Alle sitter nå stille i båten og venter på Forsvarssjefens Fagmilitære råd, som legges frem 1. oktober. Lekkasjer fra interne dokumenter/notater lakk tidlig ut, og pressen har ivrig kommentert dette over en lang periode. Kanskje spesielt www.aldrimer.no. Dette er meget uheldig fordi noen sprer graderte dokumenter, men kanskje bra med tanke på at samfunnet blir gjort oppmerksom på den enorme underfinansieringen av Forsvaret. Det som uansett ikke er så bra, er at flere avdelingssjefer tydeligvis har gitt «munnskurv» til sine ansatte i FMR-prosessen, til tross for Forsvarsministerens og Forsvarssjefens ønske om debatt og meningsytringer inntil en avgjørelse er tatt. Før før var det jo slik. Ser vi bort fra de beklagelige lekkasjene, så bør forsvarsets ledelse instruere alle våpengrensjefer og avdelingssjefer, at deres ansatte må ha lov til å uttale seg. Offisersbladet har nemlig ved flere anledninger i det siste, møtt «halvstengte» dører ved avdelingene, når spørsmål stilles.

Forsvarets øverste ledelse skal imidlertid få ros for en meget ryddig prosess, i forhold til arbeidstagerorganisasjonene og drøftinger, men også over de ansatte, som forsvarssjefen har oppfordret til å komme med innspill, og til å delta i debatten.

T-10 DEN GAMLE KRIGSSKOLE

I min forrige lederspalte gikk jeg hardt ut mot FDs og Forsvarsbyggs utredning og innstilling om å avhende T-10 - Den Gamle Krigsskole på grunn av høye kostnader til restaurering/renovering, på grunn av Forsvarsbyggs manglende vedlikehold i over 10 år. Reaksjonene på min spalte lot ikke vente på seg. Jeg har fått hundretalls tilbakemeldinger fra offiserer som er hoderystende til en eventuell avhending. Jeg ba også om innsyn i Forsvarsbyggs tallmateriale for beregning av renovering, og fikk etter en måned, kopi av et notat fra 27. november 2013, om forprosjekt renovering. Alle tall var strøket over med svart tusj! Dette er ikke innsyn – dette er ikke ihht Offentlighetsloven. I skrivende stund hører jeg at Forsvarsstaben ikke går inn for en avhending av T-10. Om så er tilfelle, så er det en historisk glad-nyhet.

FORSVARETS FRIGJØRINGSKONSERT

Dette er en gratiskonsert som dere bør få med dere! «Aldri mer!» er temaet og best av alt, den er gratis for alle. Forsvarets musikk har bidratt på over 100 markeringer og seremonier i anledning frigjøringsjubileet 2015, og nå avrunder de jubileet med en storslagen audiovisuell forestilling i Oslo konserthus. Forestillingen tar i bruk musikk, bilder og historier som sammen forteller om landets frigjøring og oppreising med både alvor og humor. Musikken strekker seg fra klassiske mesterverk til dagsaktuell rock og pop. Marinemusikken og Stabsmusikken spiller, og en rekke kjente artister opptrer. Dere får blant annet høre «Kong Håkon 7 Honnørmarsj», «Slavekoret» fra Verdi's opera Nebukadnesar(Nabucco), «If you love someone, set them free» av Sting, «Hymn to the fallen», av John Williams fra filmen «Saving privat Ryan». Glede dere! Se for øvrig annonse i denne utgaven.

«ARENDALS-UKA»

Jeg har skrevet litt fra «Arendals-uka» på de gule sidene i denne utgaven. Og etter å ha hørt på foredraget til redaktøren i satiremagasinet Charle Hebdo, rundt temaet ytringsfrihet, så følte jeg at hans foredrag måtte deles med dere. Han fikk stående applaus fra en stapp full kinosal etter sitt foredrag. Dere kan lese hele foredraget på leserinnlegg-siden i denne utgave.

Einar Holst Clausen

Redaktør Offisersbladet

5
august 2015

OFFISERSBLADET

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPP

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

ANNONSEANSVARLIG:

SALGSFABRIKKEN AS
2211 Kongsvinger
caroline@salgsfabrikken.no. Mobil: 918 14 222

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke.punkt@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER: Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

BFO var som vanlig på plass under FOS 2015. Her er BFOs rekrutterings- og webansvarlig Lars-Andreas Irgens på plass i skogen med BFO-sykkelen. Foto: Forsvaret/Leif A. Westberg

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 20. august 2015
(Bekreftet opplag 2014: 10.200)

UTGIVELSESPLAN 2015:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
6 oktober	09.10	29.10
7 desember	20.11	10.12

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

[facebook.com/bfo.no](https://www.facebook.com/bfo.no)
twitter.com/bfo12
[instagram.com/bfo12](https://www.instagram.com/bfo12)

Bergans

OF NORWAY

Bergans of Norway har vært med på å sette standarden for verdens mest avanserte tur- og forsvarsutrustning siden 1908.

www.bergans.no

FASTE SAKER:

Redaktøren: Hold Kjeft!	3
BFO leder:	24
Giv akt!	25
Hva skjer?	26
KAFO&BESO	36
Kjekt å ha!	37
Litt av hvert	38
Debatt	40
Tilbakeblikk	47
Filmanmeldelse	54
INTOPSKOKKEN	57
Internasjonale nyheter	58

ARTIKLER:

«Grønne menn» i umerkede uniformer vil bli feid av banen	6
Forhandlingsleder og problemløser	10
Befalselever på tøff mestringstur til London	14
Tommel opp for FOS på Sessvollmoen	18
Forsvarsbygg vil avhende T-10 «Den Gamle Krigsskole»	20
Kystjegerne re-integrert i Sjøforsvaret	22
Mer anleggstrafikk enn flytrafikk på Ørland Hovedflystasjon	44
Rådsstrukturen 70 år	48
Krigens friksjon og kaos	50
RIAT – Royal International Air Tattoo	56

«Grønne menn» i umerkede uniformer vil bli feid

Zagan, Polen. NATOs nye raske utrykningsstyrke VJTF (Very High Readiness Joint Task Force), som ble vedtatt opprettet i fjor høst, viste sine ferdigheter i midten av juni. Budskapet var dette: Hvis "grønne menn" i umerkede uniformer skulle dukke opp eksempelvis i de baltiske landene og påstå at de er separatister vil de bli feid av banen.

Norske Leopard 2 i angrep under øvelse Noble Jump.

TEKST: TOR HUSBY
FOTO: HUSBY/NATO/FORSVARET

Bakgrunnen for opprettelsen var at alliansen MÅ ha en styrke som kan reagere raskt på åpne militære kriser og diffuse "hybride" sivilt/militære utfordringer. Man godtar ikke et nytt "Krim", "Donetsk" eller "Luhansk" i noen medlemsland. Dette er noe Putin bør forstå. Enkelte elementer av VJTF skal være under veis i løpet av et par dager etter at ordren er gitt. VJTF skal være i stand til å starte deployeringen på det første varsel og trusselindikasjon før en krise egentlig begynner for å avskrekke en videre opptrapping og krenkelse av suvereniteten til noen av medlemslandene. Den hurtige reaksjonsstyrken får en stadig økende kompleksitet gjennom 2015 og neste år for å utvikle konseptet innen

rammen av NATO Response Force. NATOs øvelser er økt dramatisk det siste året, og dette er bare begynnelsen.

Telemark bataljon var sterkt til stede blant de over 2.100 soldater fra 9 medlemsland som opptrådte som EN styrke. Målet var å øke operativiteten, beredskapen og hurtigheten for den 5.000 mann sterke enheten, som er en del av NATOs reaksjonsstyrke. Sjefen er brigader Kees Matthijssen fra Nederland.

NORSKE STRIDSVOGNER

Noble Jump representerte Telemark bataljons debut i Polen. Fire norske Leopard stridsvogner, en mekanisert infanteritropp med 11 CV90 stormpanservogner, pluss et par broleggingskjøretøyer, deler av kavalerieskadronen samt logistikkelementer var i ilden under hoved-

angrepet. Det ble skutt med skarp både fra stridsvognene og med Javelin anti-tankvåpen. I alt var 170 norske soldater med på øvelsen. Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide ble observert mens hun raste rundt i en av våre raske stormpanservogner etter øvelsen, mens NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg gjentatte ganger holdt stående pressekonferanser foran hærskarer av pressefolk sammen med politikere og ymse generaler, deriblant general Philip M. Breedlove, NATOs øverstkommanderende.

Hurtighet vil prege VJTF og dette ble slått fast under *Noble Jump*. I løpet av fire dager ble over 2.100 mann, 440 kjøretøyer og 100 containere fra ni land overført til Polen via 30 militærkonvoier, 17 transportfly, ni tog samt skip. Telemark bataljon ble raskt overført fra øvelse

av banen

Fenrik Jan Frederik Berggrav og grenader John Eskil Raaen med Javelin anti-stridsvognsmissil som var i aksjon i Zagan. Hvert skudd koster en halv million kroner.

Fortssvarssjef Haakon Bruun-Hanssen og oberstløytnant Opperud fra Telemark bataljon

Angrepet planlegges med improvisert modellbord.

Falcon Viking i nærheten av Hamburg. En talsmann for TMB fremhever for Offisersbladet at man kan deployere innen 3-4 dager fra Norge.

KAMPEN

Hverken generaler eller media fikk tid til å kjede seg på toppen av "Presidential Hill" der alle hadde flott utsikt over øvelsesområdet. Fra venstre flanke stormet en tsjekkisk brigade frem med lette kjøretøyer, mens mitraljøsene knatret. Over hodene på tilskuerne raste amerikanske Black Hawk helikoptre frem og tilbake i lav høyde og landsatte nederlandske spesialsoldater få meter unna. Et par ganger dinglet en spesialsoldat i et langt tau under helikoptrene. Dette var første gang at nederlenderne ble landsatt fra amerikanske helikoptre. Sanitets-

personell i alle infanteritropper evakuerte sårede luftveien. På høyre flanke hamret belgisk og polsk artilleri i vei mens mortere dundret i vei i sin egen takt. Et øyeblikk etter kjørte et polsk panserkompani i stilling så sandspruten stod meterhøyt i kjølvannet av de norske og skjøt seg inn mot fienden med 120 mm pansergranater. Minefelter ble ryddet og broleggerne fra Telemark bataljon var i aksjon i nærheten. Over det hele suste to F-16 jagerfly for å markere luftstyrke. På bakken ødela nederlenderne fiendens tilholdssteder og røyken la seg tett over kampområdet. Det var ingen dødpauser og det var dødsens nødvendig å ha ørepropper.

-Jeg har sett soldater fra ni medlemsland opptre som EN styrke, sa Stoltenberg da alt hadde roet seg. Han fortsatte: Den fredelige perioden i Europa er omme.

Flere kriser oppstår samtidig – IS i Midt Østen og Afrika og Russlands pågåenhet i Ukraina. Kjernen i alt vi har gjort det siste året er å vise at alliansen skal forsvare alle medlemslandene. Vi må overbevise opinionen om nødvendigheten av å stå opp for våre demokratiske prinsipper og vår måte å leve på.

-Øvelsen demonstrerte tre ting for NATO-ledelsen: Bredden i VJTF, hvor godt integrert styrken er og hvor høyt nivå den er på sett med norske øyne. Det ble vist en voldsom slagkraft, sier forsvarssjef admiral Haakon Bruun-Hanssen til Offisersbladet.

Det svære polske øvelsesområdet utenfor den lille byen Zagan (tysk Sagan) ligger i det tidligere tyske Niederschlesien rett øst for grensen sør-øst for Berlin.

MG-skytter skarpskytter i lag under fremrykning.

M 113 laster av soldatene som går til angrep.

NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg

NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg hilser på personellet fra TMBN.

Kontroll vedlikehold og puss av materiell er alltid like viktig.

NRF

Forsvarsminister Eriksen Søreide i samtale med oberst Siljebråten, NK ved IRF-brigaden etter øvelsen ved Zagan.

General Breedlove orienterer verdenspressen i Zagan.

MINI-HOVEDKVARTERER

Landelementet av VJTF skal suppleres med luft-og marineelementer fra Storbritannia, Frankrike, Spania og Belgia, pluss andre land etter hvert. Samtidig skal NATOs Response Force mer enn doubles fra 13.000 til 30.000 mann. For å forberede og lette deployeringen av innsatsstyrkene oppretter NATO i år seks mini-hovedkvarterer i Bulgaria, Polen, Romania, Estland, Latvia og Litauen. Også Ungarn, Slovakia og Tsjekkia har

annonsert sin interesse for tanken. Alle de forhenværende Warszawapaktlandene i Øst Europa er nervøse for den russiske aggresjonen i Ukraina. Mini-hovedkvarterene går under betegnelsen NATO Force Integration Units (NFIU). Formålet er å hjelpe til med å integrere, koordinere og deployere NATO-styrker som kommer for å øve med vertslandets styrker. Identifisering av transportknutepunkter, logistikknettverk og støtte-infrastruktur blir viktige oppgaver. Mini-hovedkvar-

terene skal bemannes likt med vertslandenes offiserer og offiserer fra de andre medlemslandene på rotasjonsbasis. Hvor hovedkvarterene skal lokaliseres er i skrivende stund ikke avgjort.

Forhandslagring av tyngre våpen og utstyr i Øst Europa blir et sentralt tema fremover på forsvarsministermøtene i alliansen. Ingen håndfaste planer er ennå på bordet, men USA har allerede annonsert at man vil gjøre "noe" i Polen.

FORSVARET PRESENTERER:

GRATIS
Forestilling!

ALDRI MER!

Forsvarets frigjøringskonsert

Søndag 4. oktober kl. 18:00 - Oslo Konserthus

FORSVARETS
stabsmusikkorps

Forsvarets
stabsmusikkorps

KONGELIGE
NORSKE MARINES
musikkorps

Kongelige norske
marines musikkorps

Konferansier:
Ola Bøe-Hansen

Per Vollestad
"Gutta på skauen"

Knut Anders
Sørum

Hilde Louise
Asbjørnsen

Påmelding:

Du kan bestille inntil 5 stk billetter. Husk å oppgi antall og din adresse!

Sendes på e-post til Major Ståle Hortman: shortman@mil.no

forsvaret.no/musikk

FORSVARET

Forhandlingsleder og pro

Forhandlingsleder Lars Omberg har et empati-gen som er godt utviklet. Det stråler gjennom skjermen under Skype intervjuet mellom Norge og Mali.

Av GURI C WIGGEN

Han er rolig, sliten etter en lang dag, men kobler seg villig opp til Skype kl 20:30 norsk tid for et dybdeintervju. Dag og tidspunktet har han selv valgt.

-Jobben i BFO blir mer en livsstil enn bare en jobb. Det er spennende å bidra til å løse saker for enkeltpersoner og bidra til større helhetlige løsninger. Det er sjelden lykkelige telefoner man får, men man lærer å forholde seg til det.

Lars Omberg tror det beste om de fleste, men møter noen få hvor tankegangen ikke fungerer, men det er ikke noe å snakke om. Han liker å prate med folk, trives med å stå i klasserom og dele og lære av andre. Han var opplæringsansvarlig og kompetanseutvikler i BFO instruktør og lærer før han ble forhandlingsleder i BFO.

-Jeg kan lære noe hver dag. Det er nydelig og det gir lyst og motivasjon til å ta tak i saker og ting.

Han tok selv Mastergrad i voksen alder ved Høyskolen i Østfold i faget Organisasjon og Ledelse, inkludert personal og HR. Hovedoppgaven hans hadde tittelen «Integrert Strategisk Ledelse i Forsvaret». Han forteller han brukte litt tid på å få den ferdig.

-Jeg intervjuet blant annet nåværende statsråd da hun satt i opposisjon. De fleste vil gjøre sitt beste, legger han elegant til.

- Forsvaret tok en helt annen retning enn andre statlige etater, da de slo sammen Forsvarets Ledelse og Departementet. Det betyr en sammenslåing av politikk og fag. Det kan oppstå mange uklare prosesser og beslutningslinjer når fag og politikk går så tett sammen. Det var noen av funnene i min studie. Det er vanskelig å se skillelinjene når man sitter utenfor.

Lars Omberg drar funnene inn i dagens situasjon.

-Jeg tenker at når Forsvarets ledelse skal gi fagmilitære råd til politikerne kan det oppstå uklare beslutningslinjer. Byråkratene og offiserene sitter i samme hus. Da er det lett å bli påvirket. Større adskillelse ville være mer hensiktsmessig. Det betyr å gi mer tillit til dem som kan faget.

HVORDAN BLIR FRAMTIDEN TIL OFFISERENE?

-Framtiden blir slik som politikerne bestemmer. Det har vært 20 år med store og

mange endringer. Mange av disse endringene har vært riktige. Men for mange har det nok også vært en opplevelse av mangel på mål og mening. Vi har gått fra et mobiliseringsforsvar til et innsatsforsvar. Vi har hatt bidrag i Irak og Afghanistan. Nå er vi igjen på vei inn i en periode med endret fokus. Verdensbildet har endret seg. Vi har fått en ny virkelighetsoppfatning om hvordan Forsvaret skal være. Ett nytt befalssystem. BFO

ønsker det velkommen. Men, vi ser på 35 års aldersgrense i staten som om det var midlertidige ansettelse. Det betyr at man bruker folk i sin beste alder og kaster dem ut etterpå. Det kan føre til at mange havner på bar bakke om de ikke har annen utdanning. Det er en stor svakhet i det nye systemet.

I framtiden blir det flere spesialister, og for mange i større grad en struktur med horisontal karriere. Før hadde grad og

En kopp «pause-kaffe» i BFOs resepsjon smaker alltid godt.
Foto: Offisersbladet

blemløser

Lars og hans familie bor i Halden,
og på sommeren blir det mye båtliv.
Foto: Privat

Det kan bli lange dager, når enkle som vanskelige saker skal løses for medlemmene. Foto: Offisersbladet

lønnsnivå en sammenheng. Og dessuten blir vi mange gamle etter hvert. Spørsmålet er om vi vil klare å få folk til å velge Forsvaret som karriere.

Forhandlingsleder Omberg ser litt bekymret ut. Og fortsetter:

-Hvordan skal vi få de beste inn i Forsvaret med slike arbeidsvilkår, med for mange, en tilsettingshorisont til 35 år. Tiden vil vise om vi klarer det. Som arbeidsgiverorganisasjon er det viktig å understreke å si at våre medlemmer også har rett til å ha familie, venner og et

privat liv. Vi må forsøke å lage hensiktsmessige ordninger i forhold til samfunnets behov. I Forsvaret er alle klare til innsats når det gjelder som mest, det må det ikke være tvil om. Da må samfunnet også være villig til å betale hva det koster. Det kommer nytt materiell, nye fly og nå ligger et veldig press på Forsvaret. Det er press på særavtaler, kompensasjoner, vakter og øvelser. Det legges press på å redusere opparbeidede rettigheter. Det ser vi i dag når vi er i forhandlinger med Forsvarets ledelse der vi møter Forsvars-sjefens representanter. Det gjelder blant

annet en av de største særavtalene i Staten og, Forsvarets arbeidstidsbestemmelser – som gir utbetaling til Forsvarets personell. I den grad man ikke er villig til å gi tilstrekkelig med midler, så vil det kunne få konsekvenser som lavere treningsstandard og at det ikke blir mulig å ta de klokeste avgjørelsene når det gjelder. Det kan bety at man ikke kan gjøre jobben man er satt til. Det til tross for at BFO befal og offiserer er en særdeles lojal arbeidsgruppe. Lars Omberg er tydelig, direkte og uredd. Han har tross alt noen å føre ordet for.

SPESIELL ARBEIDSSITUASJON

-I Forsvaret jobber vi tett på mennesker i krevende omgivelser. Og når man møter igjen de man var sammen med er man raskt tilbake til tidligere opplevelser. Soldatlivet lærer oss til å sette pris på de enkle tingene. For eksempel etter øvelser setter man veldig stor pris på det som er litt mer komfortabelt. Møter man motbakker har man det med seg i ryggmargen. Vi er tilpasningsdyktige til ulike mennesker, ulike situasjoner og fysiske omgivelser. Som leder og befal har man alltid ansvar for noen. Helheten

og alle brikkene er viktig. Det handler om å få alle til å fungere. For å bruke en floskel, det blir ikke bedre enn det svakeste leddet.

EGEN HISTORIE

Lars Omberg var fascinert av krigshistorie. Det var likevel litt tilfeldigheter som førte til at han startet på Befalsskolen for Infanteriet i 1987, etterfulgt av krigsskolen- og politiskole i 1990, to år i Kristiansand. Så kom han tilbake til Kongsberg og ble med å utdanne befal på befalsskolen.

-Jeg var med i oppstarten av å starte opp Telemarksbataljonen som senere har blitt et varemerke for Forsvaret. Det er jeg litt stolt av, understreker han.

I Tiden etter Kongsberg ble det en periode i Nord Norge.

Han har vært tilknyttet Forsvaret siden 1987 og har så godt som ingen sivil arbeidserfaring.

-Det har ikke bare vært enkelt. Spesielt fordi det også innebærer å flytte når det kreves. Han er gift med Laila som er lærer og rådgiver i grunnskolen. Sammen har de to døtre på 14 og 19, som ganske snart blir 15 og 20. Og en «jentekatt» er del av familien.

-Det er mange damer å forholde seg til. Og det har blitt mye flytting for alle til nye steder og stadig nye mennesker og jobbmuligheter. spennende med stadig nye utfordringer, men det livet kan også bli slitsomt. Vi valgte derfor å bosette oss i Halden i Østfold. Jeg jobbet i 5 år på Fredriksten Festning (2000-2005) som instruktør og lærer ved Forsvarets og Hærens Forvaltningsskole. Og siden 2005 har jeg jobbet i BFO, hvor jeg trives meget godt med en variert arbeidsdag og høyt tempo.

MEDMENNESKELIGHET OG HJERTESAKER

Det medmenneskelige virker å være en integrert del av Lars Ombergs personlighet.

-Med familie og to barn er jeg opptatt av barns og ungdoms rettigheter og oppvekstvilkår. Det berører meg. Jeg har vært konfliktrådgiver i Konflikt-rådet for barn og ungdom.

På spørsmål om hvordan han er som person, og sier det etterhvert dannes en rød tråd som går gjennom alle tilbakemeldinger, medarbeidersamtaler og vennskap, nemlig at han er omgjengelig og god til å argumentere for det han tror på. Det gjør inntrykk av at han er nøktern om seg selv, og at det ikke er noe ego å spore.

-Tillitsdimensjonen er viktig både i jobb, privat og blant venner. Jeg tror det beste om mine medmennesker.

VISJON

-Mennesker skal ha det bra. Jeg får bidra til at våre medlemmer får løst konflikter og det å få lov til å hjelpe andre er utrolig tilfredsstillende. Og løse en sak i samarbeid med andre er også det. De enkle tingene er viktige. Spesielt i en tid der alle maser om det beste, rent materielt. Jeg setter også pris på f.eks materiell teknologi, men det er ikke mye jeg trenger for å ha det bra i hverdagen. På fritiden bruker jeg tid på Hvaler, hvor vi har et familiested. Det betyr mye og blir brukt både på sommer, vår, vinter og høst. Det gir ro i sjelen å være der. Jeg bruker også friluftsområder i Halden der jeg henter nye krefter, når det blir mye støy i Oslo. Jeg liker å løpe, spiller litt tennis, og jeg følger opp jentene. Kone og døtre, og noen gode venner er det viktigste i livet for meg.

Kamerat og tidligere elev Glenn Egil Torgersen mener Lars har stor arbeidskapasitet og er veldig energisk.

-Jeg var student av Lars og kan si at studenter blir motiverte av hans undervisning fordi han bruker overførte eksempler til lover og avtaler. Det er i utgangspunktet tørt stoff som han gjør lett tilgjengelig. Han skaper levende undervisning, noe man setter pris på i et klasserom.

Det er visst vanskelig å få Lars Omberg ut av balanse. Men Glenn Torgersen opplevde at han ble irritert i sommer, ikke på noen, men over været.

-Han liker å kjøre båt. Det gjør jeg også. Min båt er lukket, men Lars har åpen båt og drar ofte ut. Da han kom under Svinesundbrua her i sommer kunne han ikke se mer enn en meter foran seg. Himmelen åpnet seg og det høljet ned. Mannen ble klissvåt. Det synes han kom litt brått på! Men han klaget ikke fra levra, det var heller noe ironisk over det han fortalte ler Glenn Torgersen.

Kameraten Ketil Marsell kan også bekrefte at Lars er en kjernekar. Nesten irriterende perfekt.

-Det finnes ikke noe negativt å si om Lars. Han stiller alltid opp. En du kan stole 100 % på. Han er veldig omgjengelig, har rimelig struktur på det han gjør og han har god sosial intelligens kan man si. Jeg husker ingen røverhistorier, han er rett og slett ikke typen til det.

Men, kan hende det ikke er nødvendig med slike egenskaper som Forhandlingsleder i BFO. Vi får slå oss til ro med det.

Befalselevnene på tøff mes til London

BESOs fjerde landsstyresamling ble lagt til London. Kombinasjonen av møtetid og mestring i verdens tøffeste gjørmeløype ga nye utfordringer for de tillitsvalgte BFO-elevne.

En test av balanseevne, retningssans, kroppskontroll og guts. Ikke alle kom tørre over.

Zapp, zapp – AU!

Strømmen hopper mellom trådene, men blir du truffet i hodet så går du i bakken. Vi valgte å gi bønn gass. Og nesten alle holdt seg på beina.

Krabbing gjennom tåregass. Bestem deg for retningen, hold den og håp på det beste.

2 minutter til start. Forventningene er skyhøya.

King of the swingers. Det var mange alternative antrekk å se ute i løypa.

TEKST OG FOTO: LARS-ANDREAS IRGENS, BFO SEKRETARIAT

Befalselevenes Samarbeidsorgan (BESO) er en av to ungdomsorganisasjoner i BFO og har ti landstillitsvalgte befalselever som jobber med saker for norske befalsskoler og BFOs elevmedlemmer. De samles 6-7 ganger i året og denne gangen ble møtet lagt til utlandet.

Det er ikke til å legge skjul på at det blir mye tid rundt møtebordet når de mange sakene skal behandles for å finne sin løsning. For å gi de tillitsvalgte elevene et avbrekk, og samtidig muligheten til å bygge team gjennom fysiske mestringsoppgaver, valgte BFO å melde dem på Tough Mudder. Et gjørmehinderløp på 18 kilometer med 24 innlagte og til dels brutale hindre.

Totalt deltar ca 10 000 mennesker på disse arrangementene, og rundt 78% fullfører. BFOs befalselever fullførte likevel med stil og ingen måtte bryte. Det ble tøft, kaldt, vått og gjørmete – men for en opplevelse!

MØTETID

Etter fullført løp, seiersfest på kvelden og en liten tur ut i Londons natteliv var elevene klare for møtetid søndag

Kinf of the swingers. Et nytt kolossalt hinder i 2015. Sving deg gjennom trapesen, kast deg ut på slutten og prøv å nå frem til bjella som henger der oppe. Landingen, vel la oss si det ble noen mageplask.

morgen. Normale folk ville nok holdt sengen en god stund til etter en slik lørdag, men for BFO-elevene var sakslisten lang og pågangsmotet stort.

Av saker som ble behandlet var samarbeidet med FOS-ledelsen, arbeidstid og arbeidsforhold for UB-korporaler og planlegging av informasjon om krigsskolene fra BFO-kadettene. Videre ble det gitt orienteringer om status i en rekke av de andre sakene vedrørende blant annet tjenestetillegg, utdanningsbonus, yrkesskader, forvaltningsbestemmelser, felles øvelser og differensiert seleksjon.

Vil du være med å påvirke elevhverdagen og bidra til fellesskapet? Møt opp på BFOs Høstkonferanse for befalelever og krigsskolekadetter siste helgen i oktober i Lillehammer. Der kan du stille til valg som landstillitsvalgt, eller bare delta for å si din mening om hvilke saker BESO bør jobbe for det kommende året. BFO dekker selvsagt alle kostnader.

BESO-tillitsvalgt Joachim Hjort på vei opp Everest. Sersjant Frode Flugstad sees på toppen med armene klare til å hjelpe han opp de siste meterne.

Oh yes, there will be mud!

Her har vi akkurat kommet i mål. God stemning.

Idylliske omgivelser på den britiske landsbygda.

Signaturhinderet til Tough Mudder. Ingen kommer opp quarterpipen alene – du må få hjelp av de andre deltakerne.

Har du sett filmen «The Shawshank redemption»? Vel, dette hinderet heter bare «Shawshanked». Mange alternative løsninger.

Tommel opp for FOS på Sessvollmoen

BFO var tungt tilstede under gjennomføringen av alle faser til årets opptak og seleksjon av våre nye befalelever. Det var knyttet en viss spenning til dette opptaket da det for første gang skulle gjennomføres på Sessvollmoen, etter mange års suksess på Kjevik.

BFO var godt synlige med vår fantastiske stand. Alle som kom innom fikk tilbud om kaffe, vaffel, is krem og en god samtale.

Det tradisjonelle bæreløpet er én av mange poster aspirantene skal gjennom. Hold hodet lavt, men ikke for lavt, og sørg for at «pasienten» får puste.

TEKST OG FOTO: LARS-ANDREAS IRGENS, BFO

Av totalt 5323 søkere ble 2016 kalt inn til opptak. 1408 valgte å møte opp for å kjempe seg til en av de gjeveste skoleplassene i Norge. Når de to ukene var omme stod Forsvaret igjen med i underkant av 600 som ble tilbudt skoleplass, når utsatte plasser og personell med spesielle opptakskriterier er medregnet.

NORGES TØFFESTE SELEKSJON

Ingen skoler i Norge selekterer hardere og tøffere enn opptak til befalsskolen. Kun 10% av søkerne totalt står igjen når opptakets to faser er over. Til de mest populære linjene er det bare 5% som får tilbud om skoleplass. Det står en nøyaktig og utprøvd metodikk bak hva opptaks-

offiserer, psykologer, leger og selektører ser etter under de to ukene det står på. Det er kun plass til de beste.

TOMMEL OPP FRA BFO

BFO stilte med flere heltidstillitsvalgte for å observere, samt snakke med deltakende skolesjefer og selektører. Elevorganisasjonen vår, BESO, var også tilstede for å følge opp sine saker knyttet til boforhold, utlevering av utstyr og en rettferdig gjennomføring av prøver og tester. Det vi har sett og hørt gir oss all grunn til å mene at flyttingen til Sessvollmoen var vellykket, og at kvaliteten på opptaket er minst like høy som tidligere.

SELEKSJON - DET VIKTIGSTE VI GJØR
BFO er helt tydelige på at opptak og

Inngangne til BFO-teltet. I bakgrunnen sees Jon Vestli, BFOs kompetanseutvikler og Frode Flugstad, BESO-representant.

seleksjon er noe av det viktigste arbeidet Forsvaret gjør, utenom de operative leveransene. Kvaliteten på soldater, befal og offiserer vi sender ut i operasjoner kan spores direkte tilbake til denne grundige prosessen. Vi er således meget vare for enhver sjef, leder eller politiker som faller for fristelsen å bruke sparekniven, og dermed forringe kvaliteten eller kvantiteten på opptaket og skoleplassene. Velger vi inn personer på feil eller sviktende grunnlag vil tusenlapper spart kunne få konsekvenser i millionklassen senere i karrieren. Liv kan sågar gå tapt.

BFO er således godt fornøyd med at Forsvaret også i år opprettholder høye krav og kun velger inn de aller best kvalifiserte til Norges, mentalt og fysisk, tøffeste utdanning.

Aspiranter til Krigsskolens gjennomgående linje blir pushet hardt på en Combat Conditioning økt. Her ser vi første drag med brannmannsløft.

Hinderbanen «Styggen» bød på mange kjente utfordringer. Berører du tauet må du tilbake til start.

Lite skjønnte aspiranten når Se og Hørs flaskepost dukket opp rett foran han, under tredje gjennomføring av hinder løypa.

VELFERD OG POLITIKK

BFOs tillitsvalgte fikk svært gode tilbake-meldinger på vår tilstedeværelse under opptaket. Foruten det rent FOS-faglige kom mange innom oss med spørsmål og kommentarer rundt sitt medlemskap, sine forsikringer, ny militær ordning og fagmilitært råd. Vi serverte is, vaffer, kaffe og rosinboller – og mange gode samtaler etterpå konstaterer BFO at utfordringene står i kø utover høsten. Vi er godt forberedt som organisasjon. Vi registrerer at Forsvaret og regjering/storting ikke alltid lytter til våre råd, konsekvensanalyser og krav – slik fungerer norsk (forsvars)politikk. Men vi firer ikke på våre krav – for det er våre medlemmer som treffes av beslutningene. Og velger politisk ledelse å fravike dette

Det oppstod tidvis kaotiske tilstander når blodige markører ramlet inn på en av de mange postene. Skal jeg avbryte oppdraget for å hjelpe, undres nok noen av aspirantene. Og hvor ble det av lagføreren min?

BFO-sykkelen, med nytraktet kaffe ombord. Vårt mål var å treffe selektører fra alle skolene for å danne oss en mening rundt flyttingen av opptaket til Sessvollmoen. Nær sagt alle vi møtte var positive til flyttingen og øvingsfasilitetene. De satte også stor pris på å se fagforeningen ute i skogen, og mange benyttet anledningen til å drøfte små og store saker når laget hadde pause.

er vi tydelige på konsekvensene. BFO ønsker et tilstrekkelig sterkt og avskrekkende nasjonalt forsvar, med evne og vilje til innsats der det behøves. Skal vi klare det, og samtidig fortsette med å sende våre best selekterte soldater, befal og offiserer ut i internasjonale operasjoner i fremtiden, må de økonomiske bevilgningene øke. Her hjemme må opptak og seleksjon fortsatt prioriteres høyt, slik at vi sikrer at kun de kvalifiserte får være nasjonens militære maktutøvere.

BFO BESØKER ALLE BEFALSSKOLENE

BFO vil reise rundt på alle befalsskolene i løpet av høsten for å informere om oss selv og ønsker alle befalselever velkommen som medlem. Allsidigheten i

tillitsvalgtarbeidet er det som gjør jobben spennende. Vi løser alt fra små saker som permisjoner, TSer og klager på eksamensresultater til tunge saker der hele karrieren og Forsvarets fremtid kan stå på spill. Medlemskap i BFO gir deg trygghet i det militære yrkeslivet, og våre uslåelige forsikringsordninger gjør at du kan sove litt bedre om natta. Som befalselev er medlemskap og forsikringer gratis, mens du som befal betaler en liten andel av lønna. Bli medlem du også, for plutselig skjer det! Det uventede. Og da står vi klare til å hjelpe deg. Som vi sier: **Du forsvaret landet – vi forsvaret deg.**

Forsvarsbygg vil avhende T-10 «Den Gamle Krigsskole»

Tollbugata 10 har tilhørt Krigsskolen i 213 år, etter at adelsmannen Bernt Anker i gavebrev av 1802, skjenket prakt-paleet til Det Norske Militaire Institutt (senere Krigsskolen). Nå vil Forsvarsbygg avhende denne nasjonale skatten.

Tegningen fra boken om T-10 «For parykk og sabel» illustrerer T-10 på tidlig 1700-tall.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

HISTORISK SAMMENDRAG

Dette historisk viktige praktbygget har en mye lengre historie enn som så. For etter katastrofebrannen i Bjørvika i 1624 (der gamlebyen lå tidligere), bestemte Kong Christian den IV seg for at den nye byen skulle hete Christiania og den skulle ligge nærmere Akershus Fæstning, slik at den bedre kunne beskyttes.

Rikskansler Jens Bjelke (rangert som nr 2 i Norge etter Stattholder Jens Juel), fikk av Christian den IV, i år 1629, en flott tomt ned mot vannet med fri sikt mot Nordre Brygge og Bjørvika. Der oppførte Bjelke tidlig i 1640-årene sitt herskaps- og embedshus (Opprinnelsen til dagens Tollbugata 10).

Senere eier Stiftamtmann Caspar Herman von Storm, bygde ut eiendommen til å bli et flott rokokko-palee på midten av 1700-tallet. Han gikk senere konkurs, og i 1774 kjøpte Stattholder Jens Juel paleet. I 1785 kjøpte kjøpmannen Jess Anker (bror til Bernt Anker) rokokko-paleet for 7.130 for riksdaler, men levde over evne, og døde gjeldstyngt i 1800. Hans bror Bernt Anker overtok Tollbugata 10, og i et gavebrev av 1802, ga han paleet til Det Norske Militaire Institut. Hele fortellingen om denne nasjonalskatten kan leses i praktboken «For parykk og sabel», som ble gitt ut i forbindelse med Krigsskolens 250-års jubileum i 2000.

I MODERNE TID

Krigsskolen har med mindre avbrudd, rådet

over og brukt T-10 helt frem til i dag. Fra gammelt av som kadettforlegning med undervisningsrom etc, men i moderne tid som møte- og representasjonslokale. Forsvarsstaben og Hærstaben har brukt og bruker også T-10 til flere av sine møter. Bygningen ble restaurert i perioden 1966-1976, og senere rehabilitert i 1999-2000. I 2002 overtok som kjent Forsvarsbygg all EBA i Forsvaret, og har siden den gang ikke foretatt jevnlig vedlikehold av prakt-paleet. 15 år uten noen form for ettersyn/vedlikehold, er en katastrofe for et slikt bygg. Her burde både Forsvarsdepartementet og Forsvarsbygg vært sitt ansvar bevisst!

ANBEFALER AVHENDING

Nå har Forsvarsbygg i følge Offisers-

Kammerherre Ankers sal

General Hegermanns sal

General Hesselbergs stue

Fruesalongen

Feltmarskalk Arnolds sal

Ordresalen

bladets kilder, anbefalt Forsvarsdepartementet å avhende Tollbugata 10. De har kommet frem til at det vil koste nærmere 200 millioner å renovere bygningen, et tall Offisersbladet er noe skeptisk til. Derfor ba Offisersbladet om innsyn i grunnmaterialet og beregningene som er gjort. Det fikk ikke Offisersbladet. Det eneste som ble mottatt, var et ugradert skriv fra Forsvarsbygg til FD fra 27. november 2013, om forprosjekt renovering av T-10, der alle beregninger/tall var overskrevet med svart tusj. En noe merkelig tolkning av Offentlighetsloven.

MANGLENDE BUDSJETT

Når det først har blitt så galt, og kostnadene ved renovering tilsynelatende har

blitt så høye, kan man kanskje ha en smule forståelse for at Forsvarsbygg synes det er vanskelig å prioritere dette over sitt budsjett, målt opp imot en rekke nyere byggeprosjekter. Men her må da FD kunne bidra med ekstrabevilgninger? Generalinspektøren for Hæren, skal etter sigende ha mottatt signaler på at Hæren må bære en stor del av kostnadene? De fleste vet at dette er en umulighet, med Hærens allerede utilstrekkelige budsjett. I skrivende stund forteller imidlertid kilder Offiserbladet har vært i kontakt med, at Forsvarsstaben IKKE ønsker å avhende T-10, men ønsker å gjøre bygningen enda mer tilgjengelig for møter og konferanser, uten at det går ut over det historiske. I så fall er dette en svært god nyhet!

Offisersbladet ber på vegne av alle de tusener som har gått eller jobbet på Krigsskolen, og alle historisk interesserte, at «Den Gamle Krigsskole» må bestå og fortsatt være i Krigsskolens eie. Om hverken Forsvarsdepartementet eller Forsvarsbygg ønsker å være sitt ansvar bevisst, og bevilge penger til en renovering, så foreslås det herved at Statsbygg overtar denne nasjonalskatten, og at Krigsskolen fortsatt får disponere T-10, og Forsvarsstaben benytte paleet, kanskje for en nærmere angitt leiesum pr år. Dette er Norges historie – vi må ta vare på den!

Kystjegerne re-integrert i Sjø

Jegernes raske ribber sørger for rask innsetting under oppdrag.

Kystjegerkommandoen (KJK) i Harstad er endelig reintegrert i Sjøforsvaret etter de hektiske årene i Afghanistan der mer eller mindre hele avdelingen var mellom 2005 og 2012. Etterpå har man jobbet hardt med en handlingsplan i regi av Sjøforsvarets taktiske gruppe og råd for å re-etablere toppkompetanse i maritim Istar, bording og skyting med Hellfire og tyngre våpen. Årene i krigssonen ga KJK høy stridskompetanse og et medaljedryss av de sjeldne.

TEKST: TOR HUSBY

FOTO: FORSVARET

For å komme opp på sitt gamle maritime nivå øvde og trente Kystjegerne intenst med marinens enheter, Taktisk Båtskvadron og Stridsbåt90 samt Minedykkerkommandoen. At de er der de skal være ble vist under **Active Endeavour** og **Operasjon Reczry** i Middelhavet i 2013-14. Den sistnevnte operasjonen gjaldt fjerningen av de kjemiske våpen fra Syria.

FLYTTET TIL HARSTAD

Stridsbåtene ble i august 2014 permanent flyttet fra Ramsund til Harstadbotten, noen kilometer sør for basen på Trondenes. Fra 1. august i år underlegges de

Kystjegerkommandoen, som alltid har vært den største brukeren. Båtene er i mellomtiden blitt oppgradert av FLO på Ramsund, med nye navigasjonshjelpemidler, ny våpenstasjon og broløsning, samt nytt fremdriftsmaskineri som igjen øker farten til over 40 knop. Det brukes vann-jet. Siden de bare stikker 80 cm dypt kan de ta seg frem der ingen andre marinefartøyer kan gå. Våpensensorparken består av 12,7 mm. og 40 mm samt Hellfire. Missilet kan ikke skytes mot fiendtlige mål mens stridsbåten fosser av sted, men må som før settes på land før skyting. Svenske AMOS 120 mm mortere ble lenge vurdert som alternativ, men det var for tungt og for kraftig for de små SB90 (15 tonn, 16 m. lange). Dette våpenet passer på de nye svenske Strids-båt

2010 på 56 tonn og en lengde på 24 m.

-Stridsbåt 90, som Sjøforsvaret kjøpte på midten av 1990-tallet, holder i mange år til, men den ballistiske beskyttelsen kunne ha vært bedre, sier kommandørkaptein Per Ole Janitz, sjef KJK.

Janitz fremhever at de oppgraderte stridsbåtene gir kystjegerne taktisk sjømobilitet som gjør dem i stand til å forflytte seg raskt for å detektere, lokalisere, identifisere og bekjempe fiendtlige mål. Båtene er også viktige for uttrekning av styrker. Man har dyktige båtmannskaper som kan støtte bordingsoperasjoner. Nå jobbes det med et prosjekt på rundt 50 millioner kroner for en havn for stridsbåtene på Ringberget på Trondenes der kystjegerne holder til. Planene står fortsatt på finansieringen.

Jegerne er godt utrustet for fart på sjøen.

Stridsbåt-90, rask og svært anvendelig for landsetning nesten over alt.

Kystjegere avfyrrer et Hellfire-missil et sted langs kysten.

MANGE VIL TIL KJK

Han vil ikke angi det nøyaktige tallet på kystjegere, men tallfester dem grovt fra "over 100, men under 200". Også tallet på stridsbåter som er blitt plassert i Harstad er gradert.

Janitz får de mannskaper han ønsker. Opp til 250 menn og kvinner søker seg til Harstad i året. Grunnutdanningen er ett år, så siles det en eller to ganger. Da sitter KJK igjen med 4-8 mann som tilbys kontrakt og ett års videre utdanning for å bli operatører. Det er også noen kvinner i avdelingen. Det er et tilsvarende løp for Taktisk båtskvadron og stridsbåtene. Det er ikke lenger et problem med å få fatt på maskinister. Derimot er det litt utfordrende å få fatt på skipssjefer.

-Det øves daglig i Harstadområdet. Rett

utenfor porten er vi i treningsmodus og når briter og nederlendere er på Alliert treningssenter i Åsegarden leir i nærheten, er det et aktivt samvirke med dem i 2-3 måneder hvert år. Dessuten deltar vi på kurser og øving i inn-og utland for å lære av de beste. Og fortsatt har vi kystjegere i Afghanistan. Kort sagt er vi blitt en kosteffektiv og billig avdeling bestående bare av befal som har lang stå-tid og ditto erfaring, sier Janitz.

MEDALJEDRYSS

Medaljene har drysset over kystjegerne under innsatsen i Afghanistan. Ronny Kristoffersen var den foreløpig siste. Han fikk Krigsmedaljen den 8.5. 2015 for sin bragd i Faryab-provinsen i 2007 da han reddet sin patrulje fra bakhold fra Tali-

ban. Han gikk på vakt om natten og stanset det første angrepet. Selv om han ble såret fortsatte han kampen til resten av laget var på beina. Det var den 8. mai i fjor at Krigskorset ble konvertert til Krigsmedaljen.

Fra før av har tre mann Krigsmedaljen med stjerne: Kristian Lian, Simen Tøkle, og Andreas Eldjarn som alle omkom den 27.6. 2010 sammen med Trond Bolle fra Marinejegerkommandoen da kjøretøyet gikk på en mine. 10 har Krigsmedaljen, to har medalje for edel dåd, 15 medalje for såret i strid, 7 har innsatsmedalje med rosett og to har fått innsatsmedaljen. Dette er mye for en så liten avdeling, sier Janitz til Offisersbladet.

En viktig høst for Forsvaret

Da er nok en sommer over og det er bare å brette opp ermene å gyve løs. Framfor oss står en hektisk tid i en urolig verden. Som opptakt til det fagmilitære rådet og ny langtidsplan har både Forsvarsminister og Forsvarsjefen vært tydelig på at dagens struktur er for lite robust og en må øke bevilgningene for å møte de nye truslene. Dette har gjennom vårens landsmøter fått støtte fra de fleste partiene og det er helt klart at det er politisk vilje til å øke bevilgningene til Forsvaret. Dette lover bra på vei inn i debatten om en ny langtidsplan.

Forsvaret må ha mer penger for å sikre nasjonenes sikkerhet, så enkelt er det. Alternativet er å følge dagens utvikling med et budsjettnivå som viderefører en reell nedbygging av Forsvaret, med nedleggelse som resultat. Ut fra det bilde vi sitter med er troen dessverre liten på en markant økning av budsjett nivået.

Siste års budsjett gjorde lite eller ingen forskjell på Forsvarets robusthet. Det er fortsatt store utfordringer knyttet til drift, for lite midler til øving og trening og det er ikke midler til å bygge opp en tilstrekkelig beredskap på logistikk siden. Alt dette bidrar over tid til at organisasjonen uthules og vi får dårligere Forsvarsevne.

I det kommende budsjettet må rammen for drift økes reelt slik at Forsvarsgrenene og avdelinger kan starte en oppbygging framfor en nedbygging. Det er nå en kan vise at retningen framover faktisk er en oppbygging av Forsvaret og ikke en nedbygging. Et viktig signal når en står på trappene til en ny langtidsplan.

I tillegg til opptakten til langtidsplanene fikk vi i midten av juni en ny militær ordning. BFO har over tid ønsket en gjennomgang og en fornying av befalsordningen. Etter innføringen av avdelingsbefal i 2005 har ikke dagens ordning løst oppdraget. Gjennom arbeidet med kompetansemeldingen er det skapt et godt grunnlag for en ny ordning. I det som ble vedtatt ligger det mange muligheter. Vi får et mer helhetlig system for å ivareta profesjonskompetansen på alle nivå, dagens vervede blir del av en bedre ordning og intensjonen er at flere skal tilsettes til aldersgrense 60 år.

Dessverre overskygges mange av de positive elementene av noen tydelige mangler og svakheter. For det første er det synd at aldersgrensen på 35 år opprettholdes. Den har vist seg lite hensiktsmessig og en vil lett ta med seg de samme utfordringene. Et system med aldersgrense 60 år eller et system med mulighet for tidligere pensjon ville vært mer bærekraftig over tid med bedre mulighet til å beholde kompetanse og gjennom det mindre utdanningsbehov.

Samtidig vil det også være helt avgjørende at forvaltningen av et nytt system med OR og OF utvikles til det beste. Det er først og fremst innen forvaltningen at vi har funnet de største begrensningene de siste årene. Her må muligheten gripes og begrensningene legges til et minimum. Dessverre har FD ved første anledning valgt å sette partsamarbeidet kraftig tilbake i tid, en ny ordning må forankres på best mulig måte og dette gjøre best i tett samarbeid og dialog, ikke gjennom ensidige føringer.

En bred forankring med god involvering er en nødvendighet for å skape rammer for en ordning som skal utvikles for framtiden. Her må det gjøres valg som varer og som ikke er opphengt i en strategisk fragmentert løsning basert på å spare kostnader. Det må nå legges reel kraft bak prinsippet om at personellet er den viktigste ressursen, og at dette kommer tydelig fram gjennom konkrete handlinger. Alt annet vil være å gå baklengs inn i framtiden og ikke gripe den muligheten som nå faktisk er gitt gjennom den nye personellordningen.

Jens Jahren

Leder BFO

«Forsvarssjefen klagesang»

Spalten denne gang, er noe annerledes enn tidligere. I tider med sterkt fokus på budsjetter og fagmilitært råd, har kompetanseutvikler og leder av BFO-skolen, Jon Vestli, laget en sang, fritt etter Cornelis Vreeswijk sin sang om gutten som skriver hjem til mutter'n og fatter'n fra sommerleiren og spør om mer penger. Dette er sangen der Forsvarssjefen skriver hjem til Statsråden. :-)

BREV FRA LEIER'N!

Kjære Statsråd, kjære Sjefen,
her er brev fra Forsvarssjefen.
Det er gemt å bo på leier,
Vi får bråke like mye som vi pleier.

2.
Mangler mye av det jeg trenger,
Så jeg må ha flere penger.
Det vil løse alle saker,
De jeg hadde er for lengst brukt opp på spaker.

3.
Ja, vi jobber hele døgnet,
så jeg har fått røde øyne.
men om ikke jeg får sove,
kan jeg ta det igjen som pensjonist – jeg love.

4.
Jeg har funnet dette vansk'lig,
Ingen ting har for meg vært hellig.
Alle rammer de var for trange,
jeg må få lov å kjøpe no' med bang i.

5.
Militæret koster penger,
Dette e'kke morsomt lenger.
FMR er min ekspertmening,
Nå må du slutte å styre oss som en forening.

6.
Nå blir du sikkert litt forbanna,
Men det forstå'kke jeg det grann a'.
Dette svaret er det jeg greier,
men det er vel kanskje ikke slik det pleier.

7.
Jeg har tro på det jeg skriver,
Jeg er redd for hva force'n bliver,
Nå må dere gjøre opp mening,
Og få Stortinget til handling og til ening

8.
Vel, nå var det ikke mere,
Derfor skriver jeg til dere.
Husk å sende mere penger,
Ellers må jeg selge det jeg så sårt trenger.

YS UNDER EN MEGET SPENNENDE «ARENDALS-UKE»

YS var som vanlig godt markert under den årvisse Arendal-uka, selv om arrangøren hadde gitt YS sin stand en ikke fullt så sentral plassering.

Offisersbladet var til stede fredag og lørdag, og var vitne til et yrende liv i Pollen, i sentrum av Arendal. Det som kunne krype og gå av arbeidslivs-organisasjoner, ideelle organisasjoner og politiske partier, gjorde sitt beste for å markere seg og sine standpunkter/hjertesaker.

Om det var popkornmaskinen og kjærlighet på pinne som gjorde susen på årets YS-stand vites ikke, men det var stor aktivitet rundt de YS-tillitsvalgte fra flere av YS-organisasjonene begge dager Offisersbladet var til stede.

Arendals-uka byr også på et svært variert program med interessante og spennende debatter og foredrag. Høydepunkter var foredraget til redaktøren i magasinet Charlie Hebdo (regi: Aftenposten), som ble utsatt for terrorangrepet fra ekstreme muslimer. I tillegg hadde Aftenpostens «Mediabåt» foredrag om redaktøransvaret i trykte medier og på nett, samt et intervju med Gro Harlem Brundtland. Dette intervjuet dreide seg mest om terroranslaget på Utøya, kvinnefrigjøring og hennes jobb i WHO. Redaktør Harald Stanghelle var svært snill med Gro.

Alt i alt rapporteres det om en vellykket Arendal-uke for YS, der leder YS Jorunn Berland og leder YS Stat Pål Arnesen var til stede og fikk markert seg.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Gro Harlem Brundtland intervjues av Aftenpostens Harald Stanghelle.

YS-leder Jorunn Berland med noen av «YS-crewet».

Leder YS Stat Pål Arnesen viser frem de fargerike YS-trøyene.

Yrende liv på YS-standen.

NRK intervjuer YS-lederen.

Redaktøren i Charlie Hebdo ankommer med Stanghelle, fylkesmann Djupedal og flere sikkerhetsvakter.

Kursportefølje BFO-skolen

En vesentlig faktor for enhver organisasjons suksess, er at man har tilgang til den kompetanse som oppgavene krever; Dette kan kun dekkes gjennom mennesker"

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

Pensjonskurs

- Målgruppe: Hovedtillitsvalgte og tillitsvalgte
 - Tidspunkt: Torsdag 17. september 2015
 - Sted: Østlandet
 - Søknadsfrist: 28. august til jon.vestli@bfo.no
- Målsetning med kurset: Kurset baserer seg på BFOs informasjonspakke om pensjon for militære arbeidstakere, og skal sette deltagerne i stand til å gjennomføre kurs av to timers varighet for våre medlemmer («Train the Trainer»).

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

Kurs i forhandlingsteknikk

- Målgruppe: Tillitsvalgte på alle nivåer
- Tidspunkt: 14-16 Oktober 2015
- Sted: Clarion Hotel Runway, OSL
- Søknadsfrist: 15. September til jon.vestli@bfo.no

Målsetning med kurset:

Etter gjennomføringen skal du ha kunnskap om hvordan du oppnår den beste avtalen i en forhandling, håndtering av konflikter og vanskelige forhandlingspartnere, hvordan du lykkes i komplekse forhandlinger og hvordan fremforhandle de beste avtalene, selv i tørffe tider.

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

Kurs i Lover og avtaler, del 1

- Målgruppe: Hovedtillitsvalgte og arbeidsgiver
- Tidspunkt: uke 45
- Sted: Eno
- Søknadsfrist: 01. oktober til jon.vestli@bfo.no

Målsetning med kurset:

Med fokus på «Medbestemmelse» og «lønn og tillegg» skal kurset gi deg en grunnleggende innføring og oversikt som setter deg i stand til å benytte lovene og avtaleverket i den daglige utøvelse av vervet som tillitsvalgt.

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

Kurs i Omstilling I

- Målgruppe: Hovedtillitsvalgte og arbeidsgiver
- Tidspunkt: uke 48
- Sted: Eno
- Søknadsfrist: 15. oktober til jon.vestli@bfo.no

Målsetning med kurset:

Med fokus på «Dreiebok for omstilling» skal kurset bidra til å redusere omstillingsreaksjoner og skape en god dialog i forbindelse med endringer etter FMR 2015.

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

Kurs i Arbeidsrett

- Målgruppe: Tillitsvalgte og medlemmer
- Tidspunkt: uke 49
- Sted: Østlandet
- Søknadsfrist: 15. oktober til jon.vestli@bfo.no

Målsetning med kurset:

Gjennom å fokusere på individuell arbeidsrett og fasene «etablering av arbeidsforholdet, løpende arbeidsforhold og avslutning av arbeidsforholdet» med spesielt fokus på etablering og avslutning, skal kurset gi deltakerne en teoretisk og praktisk innføring i fagfeltet med hovedfokus på arbeidsrett og tjenestemannslov.

BFO
Den Norske Forsvarets - og Helsevesenets

BFO-STIPENDET 2015-2016

Ønsker du mer utdanning? Nå kan du søke om stipend fra BFO.

BFO støtter våre medlemmers egenutvikling på mange måter, men den mest fleksible er nok gjennom BFO-stipendet.

Søknadsfristen er 15. september 2015. Logg inn på "minside" og søk stipend idag.

POPULÆR ORDNING

BFO-stipendet er svært populært, og interessen er økende dersom man ser på de siste års utvikling. For studieåret 2014-2015 ble det innvilget stipendstøtte til 160 medlemmer!

BFO vil med ordningen signalisere at utdanning skal lønne seg og at Forsvaret trenger godt kvalifiserte medarbeidere.

Stipendordningen skal bidra til å stimulere og motivere medlemmene til å ta ansvar for egen utvikling og kompetanseheving.

Medlemmer i BFO kan søke om stipend fra ordningen til etter- og videreutdanning på høyskole-/universitetsnivå, forbedring av karakterer fra videregående skole eller annen kompetansegivende utdanning av et omfang tilsvarende heltid/ deltid ett år. Det er innen denne rammen også mulig å søke om stipend til videreutdanning basert på selvstudium.

Stipendets maksimale utbetaling er kroner 12 500,- pr studieår.

HVA DEKKES?

Kvalifiserende studier for senere militær utdanning samt studier innen forsvarsaktuelle tema er prioriterte områder for stipendordningen. Søkere som har vist eller viser engasjement og interesse for organisasjonsarbeid i BFO/KAFO/BESO, vil bli prioritert. Fordelsmedlemmer er også søknadsberettiget.

Søknadsprosessen er elektronisk. Logg deg inn på "MIN SIDE" og benytt linken som ligger på venstre del av siden og fyll ut søknadsskjemaet. Din søknad vil bli behandlet rett etter søknadsfristen 15. september.

Grunnlaget for tildelingen er delvis dekning av utgifter til studiet som for eksempel studieavgift, eksamensavgift, nødvendig litteratur og reise- og oppholdsutgifter.

NB. Det er en begrensning på fritekstboksen, vær kort og innenfor 120 tegn...

Eventuelle spørsmål kan rettes til BFOs kompetanseutvikler, Jon Vestli:

E-post: jon.vestli@bfo.no

GODT FRAMMØTE VED PENSJONS-ORIENTERING PÅ ØRLANDET

Forhandlingsleder Grethe Bergersen hadde tatt turen til Ørlandet etter invitasjon fra LF Ørlandet for å holde orientering om både gammelt og nytt vedrørende pensjon. I overkant av 30 lydhøre og ikke minst spørrelystne tilhørere fikk med seg det siste nye vedrørende pensjonsreformen som treffer så veldig mange av oss. Det var spesielt gledelig å observere at også mange av den yngre generasjon har forstått viktigheten av å holde seg oppdatert på dette området.

Grethe Bergersen/Forhandlingsleder BFO

BFO MEDLEMS-MØTE PÅ FLA

HTV FLA gjennomførte i dag medlemsmøte. 2 nye medlemmer er blitt tilført avdelingen.

Thomas Olsen er valgt til vara HTV FLA. På møte ble det gjennomgått status, samt informasjon og innspill til FMR.

“Papirflyttere jobber ikke akkurat så svetten renner.”

LEI AV MYTER? KAMPANJESTART 01.10.15

FØLG MED

jegerstatsansatt.no / #jegerstatsansatt

STYRKE GJENNOM SAMSPILL

NATO SKATTESAKEN - FULL SEIER I TINGRETTE

Over 5 års kamp mot uforutsigbare skattemessige vilkår og krav om tilbakebetaling mot norske enkeltoffiserer i tjeneste for NATO, er nå avgjort av Oslo Tingrett.

BFO, NOF og KOL stevnet Staten v/ skatt øst i den såkalte «NATO skattesaken».

Saken ble ført for Oslo Tingrett 23-25 juni.

Organisasjonene har nå fått fullt gjennomslag for sitt syn i saken.

Denne dommen vil etter all sannsynlighet få virkning for et stort antall offiserer som fortsatt har sine klager gående hos skattemyndighetene.

KORT OM SAKEN: Alle sakene gjelder skattelovens paragraf 2-1 (8) annet punktum, som regulerer hvorvidt tjenestemenn sendt utenlands i forbindelse med Norges medlemskap i NATO, skal regnes som bosatt i utlandet for skattemessige forhold.

De 8 saksøkerne representerer i denne saken avdelingene; NATOs hovedkvarter/ Militærmisjonen i Brussel (MMB), NMR ved Shape, NLR ved HQ SACT, NATO School Oberammergau Tyskland og NC3A i Brussel Belgia.

Saken har pågått siden 2009/2010. BFO, NOF og KOL er i fellesskap partshjelpere.

Forsvaret og Forsvarsdepartementet uengasjerte. BFO, NOF og KOL har i det lengste forsøkt å få til en løsning utenfor rettsalen.

Organisasjonene mener det er beklagelig at hverken Forsvaret eller FD har engasjert seg tilstrekkelig i denne saken, og

mener det åpenbart burde vært mulig å finne en løsning på politisk nivå.

Saken har etterhvert berørt et betydelig antall offiserer og har naturlig innvirket personlig på de dette angår, i forhold uforutsigbare skattemessige forhold.

I saken ligger det også at enkelte har fått vedtak om tilbakebetaling av betydelige beløp, der de i utgangspunktet ved utreise var fritatt i henhold til skattelovens 2-1 (8) annet punktum. For Norges deltakelse i NATO, virker dette som en forstyrrende faktor og opptar naturlig de fleste som skal ut og bekle viktige stillinger i NATOs organisasjon.

Organisasjonene vil komme tilbake med mer informasjon når premissene i dommen er nærmere diskutert og behandlet.

Det er nå rettsferie til 15. august, og ankefristen blir dermed 15. september.

Lars Omberg Foto: Lars-A. Irgens

KV Harstad like utenfor Honningsvåg under øvelse Joint Viking Foto Petter B Gulbrandsen Forsvaret

OFFISERSBLADET

Befalets Fellesorganisasjon

CYBERTRUSLER OG SOMMERAVSLUTNING FOR FIH-ELEVER OG ANSATTE

BFO lokalforening Jørstadmoen inviterte Storm Jarl Landaasen, sjef etterretning og krisehåndtering i Telenor Norge, til å holde foredrag for befalelever og ansatte. – Et dagsaktuelt og tankevekkende foredrag, levert av en av de fremste i Norge på sitt felt, sier Lars-Andreas Irgens fra BFOs sekretariat.

At Landaasen også er Battle Captain i Innsatsstyrke DERBY i HV-02 hjelper på i forhold til de militære tilhørerne. Her satt befalelever side om side med brigaderen og oberstløytnanten. Lyttende.

POTENT FOREDRAG

De fremmøtte fikk en god gjennomgang av det trusselbildet som avspeiler seg mot Norge og norske verdier og interesser i både det fysiske og det digitale rom. Hvor sårbare vi (alle) er, kan ikke nedtegnes på trykk i detalj i dette mediet. Men det er all grunn til å opprettholde og styrke våre kapasiteter til å oppdage og avverge angrep mot oss i det digitale rom. Det må her bemerkes at vi kun kan oppdage og avverge – vi har ingen offensiv rolle, kapasitet eller mandat fra de folkevalgte. Dette skiller seg fra forsvar i tradisjonell forstand. Et annet aspekt er at det fins svært mange norske aktører (Cyberforsvaret, E-tjenesten, PST, NSM, Justisdepartementet, Telenor, private selskaper mm.) som har som oppgave å oppdage og avverge hendelser. Men disse snakker ikke nødvendigvis sammen.

– Skulle vi fått en alvorlig hendelse i eller mot Norge, vil sannsynligvis en «Gjerv-kommisjon» bli nedsatt i etterkant. De vil konkludere med at «ressursene ikke fant hverandre», avslutter Landaasen.

Forsvaret uteksaminerer årlig 40 cyberingeniører, mange kan få dette som spesialfelt.

MEDLEMSPLEIE OG GOD STEMNING

Etter foredraget var det duket for pizza, brus og quiz med premier – og de mange BFO-tillitsvalgte var tilgjengelige for å svare på spørsmål om stort og smått.

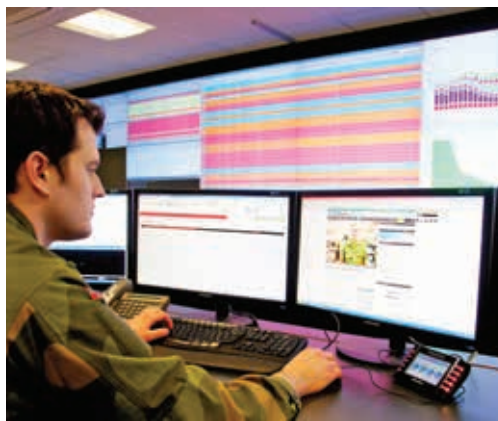
God medlemspleie skal aldri undervurderes. Ved å skape gode faglige arenaer, og å spe på med et sosialt tilsnitt, håper jeg medlemmene sitter igjen med noe ekstra for sitt BFO-medlemskap, avslutter Lars-Andreas Irgens.

Tekst: BFO Kommunikasjonsavdeling

Foto: Forsvaret/Telenor Norge/BFO. Montasje, BFO

Foredrag, Landaasen

Alarmsentralen FSKI, Sindre Sørhus, Forsvaret

Invitasjon til foredrag

NYE KVARTERBESTEMMELSER IVERKSETTES 1. SEPTEMBER 2015

Organisasjonene og Forsvarsstaben har kommet til enighet om nye Kvarterbestemmelser med virkning fra 1. september. Den viktigste endringen er at kvarter nå skal tilbys som enkeltrom.

Avtalen har blitt vesentlig forenklet og setter alle tidligere bestemmelser ut av kraft fra samme dato. Den nye avtalen har nødvendigvis i seg noen overgangsordninger, regulert i eget Iverksettingsskriv.

Du finner den nye bestemmelsen, og iverksettingsskrivet på www.bfo.no under Lover og avtaler. Avtalen skal opp til evaluering og reforhandling etter 6 måneder.

Av Grethe Bergersen/forhandlingsleder BFO

FORSVARSSJEFEN HAR SENDT OSS HØRINGSUTKASTET

BFO og våre tillitsvalgte har mottatt høringsutkastet til FMR fra Forsvarssjefen. Utkastet skal drøftes lokalt før dette løftes inn til nivå 1 og drøftes sentralt.

Høringsutkastet er gradert og vil bli behandlet i henhold til det, av alle våre tillitsvalgte.

Forsvarssjefen inviterer til lokal deltagelse og engasjement fra alle ansatte, noe BFO setter stor pris på. Ta kontakt med din tillitsvalgt eller din lokalforening og delta i debatten.

Det er viktig for våre tillitsvalgte å få dine innspill!

Leder BFO legger ingen føringer for hvordan våre tillitsvalgte kommuniserer drøftingene på nivå 2. Våre verdier og de tillitsvalgtes kompetanse er nok.

BFOs ledelse synes lite om lekkasjer fra FMR, og vil derfor understreke at

BFO ikke skal lekke noe av det innholdet vi får forelagt i forbindelse med høringen. Lekkasjer er direkte ødeleggende for tilliten vi har hos Forsvarets ledelse, og fort å ødelegge - lang tid å bygge opp.

Leder BFO har i eget notat til våre tillitsvalgte gitt retningslinjer i forbindelse med drøftingene vi skal gjennom.

BFO er godt fornøyd med involveringen av organisasjonene i prosess og informasjon. Her er vi på nivå med det vi ønsker.

BFO forstår at valgene som er tatt av Forsvarssjefen er tatt med bakgrunn i en for stram økonomi og for stramme økonomiske forutsetninger.

Med andre ord - og dette har BFO påpekt lenge: Dette handler om penger! Forsvaret må få økte midler før det blir krise!

TIL PRESSEN - BFOs KONTAKTPERSONER I DENNE PROSESSEN ER:

Leder BFO Jens Jahren, tlf: 930 05 202
Nestleder BFO Rune Rudberg, tlf 934 20 377,

Leder Kommunikasjonsavdelingen BFO Viggo Holm, tlf 40036653.

Tekst: BFO Kommunikasjonsavdelingen
Foto: Torbjørn Kjosvold/Forsvaret.

SAMARBEIDSSEMINAR I FORSVARET – HVA ER STATUS?

Tirsdag 9. juni var alle DIF'er pliktet til å møte i Forsvarets samarbeidsseminar ved Oslo Kongressenter. Hovedinntrykket som ble kommunisert er at samarbeidet i alle DIF'er er bra.

Jeg er både overrasket og litt skuffet etter dagens evenement og det jeg observerte; Det var ikke alle som fant det opportunt å møte, det var DIF'er som ikke hadde gjennomført forberedelsesmøter og hvor var de ansvarlige sjefene? All honnør til Sjef FRA – han var den eneste!

Er Hovedavtalens bestemmelser, Hovedtariffavtalen og for så vidt andre lover og regler noe som «kun» er til for HR? Etter å ha sett i salen i dag – foruten to stabssjefer (all respekt til de), var det så å si utelukkende HR-sjefer eller HR-representanter som var til stede. Men det er jo ikke de som sitter med ansvaret for at samarbeidet skal følge Hovedavtalens bestemmelser – det er et sjefsansvar!

Så DIF-sjefen burde faktisk selv vært i salen, som likeverdige parter med sine HTV'er slik dette er beskrevet i Hovedavtalen.

Alle presentasjonene viste at man var fornøyd med samarbeidet. Hvorfor stemmer ikke dette bildet med det vi hører hver dag? Det er DIF'er som er veldig flinke og hvor samarbeidet er

veldig bra innenfor hele spennet av HATA slik intensjonen beskriver, det er DIF-enheter hvor samarbeidet er formelt og hvor de bruker lovens bokstav bokstavelig, og det er andre hvor det er svært dårlig dersom våre HTV'er beskriver virkeligheten – og det tror jeg de gjør.

Den utalte frustrasjon fra våre tillitsvalgte er i overveiende grad relatert til «alle andre saker enn HR». Så det betyr at når struktur, utvikling, økonomi og virksomhetsplanlegging ikke blir håndtert etter HATAs intensjon, og dette da blir «glemt» eller underkommunisert fra ledelsen – det er vel P-seksjonene som tilrettelegger HA-møtene, så vil dette heller ikke komme frem i evalueringen?

Jeg hadde håpet at denne dagen skulle fremstå mer nyansert. Det skjedde ikke. Så kan man jo spørre seg om bildet hadde vært annerledes dersom alle DIF'er skulle pliktet å legge frem sin status – uansett, eller om det hadde blitt mer nyansert om sjefsnivået hadde vært presentert.

Jeg undres....

Jon Vestli
BFOs kompetanseutvikler

Kunnskap
er makt!

SOMMERAVSLUTNING FOR KJEVIK-ELEVENE

BFOs kommunikasjonsavdeling møtte mannsterke opp uken før graduering for å gi vår Elev-til-Befal brief til avgangskullet på Luftforsvarets Befallsskole. Både briefen, grillmaten, stemningen og konkurransen ble godt mottatt blant de mange fremmøtte. To heldige får også testet nervene sine da det ble trukket ut to vinnere av fallskjermhopp.

Viggo Holm (Leder BFO KA) holdt en lang, men svært innholdsrik brief. Han rettet blikket fremover, mot alle de ting som møter deg som fersk befalings- mann eller kvinne. Hva får vi i lønn? Hvor stor bolig har vi krav på? Hva er pendling? Må jeg betale skatt?

BFO svarte på alle spørsmål etter beste evne, før vi fyrte opp grillen og satte på musikken. 3 timer senere var alle mette på både mat og kunnskap, og satte snuta mot forlegningen for siste finpuss av lakksko og buksepress før gradueringsseremoni.

Vi skal følge opp våre medlemmer økonomisk, sosialt og faglig. Dette er god medlemspleie med andre ord, sier Lars-Andreas Irgens, tydelig fornøyd med gjennomføringen.

Tekst og foto: BFO Kommunikasjonsavdeling

Som vanlig, stor trafikk til BFOs stand.

Meget godt fremmøte til BFOs orientering.

Innmeldingsgaver og «stæsj» er pent stablet!

Markedsansvarlig Lars Kristian Danielsen orienterer.

Spitfire Mk 9 på søyle ved porten, pynter godt opp.

Og her viser Danielsen sine grill-egenskaper.

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Medbest	452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Hroar Sanna	Medbest	916 55 727		hroar.sanna@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmsaug	Tariff	990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
Sekretariatsleder	Arild Helgesen		934 99 445		arild.helgesen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Markedsansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekruttering- og webansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIKJØPTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Gunnar Lie Eide	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
Midt-Norge	Thomas Olsen	0550-5232	73 99 52 32	908 36 490	73 99 52 33	thomas.olsen@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Luft	Magne Sagvolden			995 53 453		htv-luft@bfo.no
Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
Sjø	Tor Erik Eide			922 10 930		htv-sjo@bfo.no

“MIN FREMTID I FORSVARET”

Brått er ferien over og KAFO starter med ny giv. Siste møte før Høstkonferansen er avholdt og temaet er klart: “Min fremtid i Forsvaret”. Innføring av ny personellordning og en eventuell ny retning som følge av Forsvarssjefens militære råd gir grobunn for usikkerhet. Hvordan vil dette påvirke kadettens nye hverdag etter endt skolegang?

Rekrutteringen til krigsskolene er lav, som John Vestli påpeker i forrige nummer av Offisersbladet. Den nye personellordningen skal gjøre det mer attraktivt å forbli OR. Tidligere har målgruppen for OR-korpset blitt nødt til å søke krigsskole for å forbli i Forsvaret. Denne gruppen har med sin erfaringsbase kunnet tilføre innsikt og helt nye aspekter av læring i krigsskolekullene. Innføringen av ny personellordning vil naturligvis påvirke rekrutteringen til krigsskolene, da det er det samme personellet som er søknadsberettiget. KAFO mener derfor at det er kritisk av vi ikke rokker ved krigsskolemodellen før virkningen av den nye personellordningen er klar. Under innføringen av en ny OR-kategori er det viktig at ikke også OF-kategorien er i endring.

BFO går spennende tider i møte.

Det er ikke første gang det har blitt diskutert å ta i mot en ny medlemskategori. Vi ser nå tydelig konturene av hva OR-korpset blir og organisasjonen er moden og klar for å ta et standpunkt om hvorvidt den nye medlemskategorien skal innlemmes.

Vi gleder oss til ekstraordinær kongress!

Audun Rundgren Falnes

Leder KAFO Landsstyre

NYTT SKOLEÅR, NYE MULIGHETER

Jeg vil begynne dette innlegget med å ønske alle nye elever hjertelig velkommen til Forsvaret og gratulerer med deres skoleplass. Dere har gjort ett bra valg. For dere som er ferdig med utdanningen deres, lykke til i deres nye jobb.

Mitt navn er Marius Thorsø og jeg sitter som leder for Befalselevenes

Samarbeidsorgan (BESO) som er elevorganisasjonen innenfor Befalets Fellesorganisasjon (BFO). Vi er en organ som er skapt for befalselevne i hele Norge og drives av ti representanter i ett styre, valgt fra de forskjellige skolene. Dette valget av representanter og valg av arbeidsoppgaver BESO skal ha blir bestemt under høstkonferansen som finner sted i Lillehammer fra 30.10 til 1.11.2015.

BESO har tatt en velfortjent sommerferie og er nå i oppstartsfasen for siste perioden før høstkonferansen. Den siste tiden før sommerferien ble brukt til å observere Forsvarets Opptak og Seleksjon og resultatet av observasjonen som ble gjort der vil bli diskutert ved neste styremøte før vi sender våre meninger over til ledelsen rundt FOS.

En annen viktig sak som ligger på BESO sin gjøreliste er BFO sin ekstraordinære kongress som går av stabelen i slutten av august. Saken som skal bli tatt opp er medlemskapet til vervede i BFO. BESO stiller seg hovedsaklig positiv til å la vervede bli medlem av BFO nå som de får nye tilsetningsforutsetningene som BFO er kapabel til å vedlikeholde og støtte. BESO stiller sterkt ved kongress med tre delegater som gjør at vår stemme blir hørt selv i store forum i BFO.

Jeg vil også bruke anledningen for å oppfordre elever ved alle befalsskolene til å ta kontakt med BESO på beso@bfo.no hvis det er noe du som individ eller kull mener er feil eller bør gjøres annerledes og ønsker at vi skal ta en titt på saken. Landsstyret består dessverre bare av ti representanter som ikke alltid får med seg alt rundt oss, men vi ønsker å vite om det som skjer sånn at vi kan hjelpe for å gjøre skolehverdagen best mulig for flest mulig. Terskelen for dette er veldig lav.

Igjen, gratulerer med skoleplassen deres og håper dere får en fin start på høsten.

Marius Thorsø

Leder BESO

PROTON SPARK POWERBANK 13 000MAH

Om du skal på fjelltur, ut på reise, eller har en mobiltelefon med dårlig strømkapasitet er dette noe for deg. Powerbanken er liten og lett, men likevel svært kraftig. Kapasiteten er på hele 13 000mAh, og den har 2 USB utganger som gir deg muligheten til å lade to ting på en gang. Powerbanken har et digitalt LED display som viser batterinivået sånn at du alltid har kontroll på hvor mye strøm du har igjen. I tillegg har den en innebygd LED lykt, som vil hjelpe deg i mørke omgivelser der det ikke finnes elektrisk lys. Er du for eksempel på telttur vil LED-lykten garantert komme godt med. Powerbanken har også SOS og strobe funksjon som vil gjøre det enklere å se deg i mørket eller i dårlig vær. Den benytter oppladbare Li-ion batteri som sørger for lang levetid på produktet.

Proton Spark koster 378,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

SOG SHARPENER / FIRESTARTER

Dette verktøyet er et godt eksempel på innovativt design i et lite format. Den består av en diamant-sharpening pad som brukes til å slipe kniver og annet liknende verktøy. Produktet har også en tynn, avlang keramisk slipestein på den ene langsiden. Denne slipesteinen er spesielt godt egnet til å slipe serraterte knivblader. I tillegg til å slipe kniver kan den også lage ild. Med firestarter på den ene langsiden er du alltid forberedt når du er ute i villmarken. Verktøyet har også hull til snøre og et flatt håndtak med hevet mønster for ekstra godt grep.

SOG Sharpener / Firestarter koster 287,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

GERBER COVERT FAST

Et lett og nyttig verktøy å ha med seg på tur i villmarken. Covert Fast er spesielt utviklet for å være rask og effektiv å jobbe med. Den innovative F.A.S.T. - åpnemekanismen gjør kniven enkel å åpne, og du kan i tillegg åpne den med kun en hånd. Føldekniven har også et delvis serratert blad, som kan brukes til å sage grovere materialer som et vanlig blad ikke klarer. Skaftet har et hevet mønster, som gir deg et stødig og godt grep selv i dårlig vær. Covert Fast har også en belteklips så du enkelt kan feste den i beltet eller lommen.

Gerber Covert Fast koster 770,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

MSOUND MUSIC POWER

mSound Music Power kombinerer tre funksjoner i ett og samme produkt, nødlader, høyttaler og støtte for din mobil. Med denne får du god og fyldig lyd, samtidig som mobilen din blir ladet. Perfekt kombinasjon som gjør at du kan spille musikk så lenge du måtte ønske, hvor som helst. Det smarte designet gjør også at du kan bruke den som stativ slik at du kan se film, sport og video med god lyd og med riktig vinkel uten å måtte holde mobilen.

mSound Music Power koster 375,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Flott innslag på NRKs «Sommerbåt»

Når sommer-båten ankom Brekstad på sin «Norgesturné» i sommer, fikk seerne et meget hyggelig møte med den kvinnelige jagerfly-piloten oblt Marianne Mjelde Knutsen på 338 skvadron Ørland.

Hun var åpen om at hun hadde hatt en kreftsvulst i hodet, men likevel kjempet seg gjennom og kom tilbake i jobb. Med sitt smittende gode humør og fremtreden, er hun et eksempel for etterfølgelse for oss alle, og en meget god representant for offisers-yrket og da spesielt kvinnelige flygere i dag. Knutsen er tilbake på vingene i sin F-16, men flyr ikke lenger operative tokt.

Einar Holst Clausen

To JAS Gripen har hittil krasjet i Ungarn

To av Ungarns leasede JAS Gripen har hittil krasjet. Den siste måtte buklande den 10. juni i år, da nesehjulet låste seg midtveis under avgang. Piloten fløy Gripen i to timer for å ha minimalt igjen med drivstoff, for så å foreta en kontrollert buk-landing. Men flyet skled ut av rullebanen og piloten skjøt seg ut. Han ble skadet og sendt til sykehus. Gripen nummer 30, ble ikke mer skadet enn at den kan bli flygbar igjen. Det er satt ned en undersøkelses-kommisjon, og alle JAS Gripen i Ungarn og Tjekkia er satt på bakken inntil videre.

Einar Holst Clausen Kilde: Janes

Dessverre ikke grunnlag for en artikkel

Turen til Setermoen ble ikke slik jeg hadde håpet. Den var planlagt og koordinert med BFOs tillitsvalgte i Artilleribataljonen.

Etter ankomst i leiren, ble den tillitsvalgte beordret på skytebanen, og det eneste bataljonen klarte å gjennomføre/fikk tid til, var en halvtimes prat med meg på nestkommanderendes kontor. Og når man ikke har lov til å si noe om status i dag, eller hva som er ønsket artilleri-system i fremtiden, blir det vanskelig. Når det heller ikke er lagt opp til en rundtur/omvisning

i artilleribataljonens «teig», for å se på tjenesten, snakke med de ansatte eller se på dagens materiell, så blir det for tynt for å kunne skrive en artikkel, dessverre. Jeg tok imidlertid en kjøretur på egen hånd i leiren, og fikk se to parkerte Panzerhaubitze 2000.

De var Nederlandske, for Setermoen hadde besøk av en Nederlands artilleriavdeling på det tidspunktet. Panzerhaubitze 2000 er faktisk en av kandidatene til nytt norsk artillerisystem. Så noe fikk jeg i alle fall noe ut av besøket.

Einar Holst Clausen

Force Commander på Harley Davidson!

Generalmajor Kristin Lund blir lagt merke til når hun kommer på jobb i sin «Army Edition» Harley Davidson.

Noe slikt har aldri skjedd før i FN-historien på Kypros. Undertegnede synes det er herlig at generalen tør å markere seg litt, og samtidig være litt utradisjonell. Harley'en kjøpte Kristin i USA da hun gikk på stabsskole der. Prakteksempelret, med generalsstjernene plassert på forskjermen, har nylig ankommet Kypros, og får i skrivende stund lovlige skilte.

Einar Holst Clausen (Foto: FN/Tandberg)

HMKG ble best i show under Tattoo i Canada

Royal Tattoo Nova Scotia er en verdens største Tattooer.

H M Kongens Gardes Drill- og Musikkontingent 3. Gardekompani, gjorde som vanlig en imponerende oppvisning, og ble da også kåret til «Best in Show»!

EHC/Foto Forsvaret

Russland har nå varslet at de skal forsterke sitt atomarsenal. NATOs general-sekretær Jens Stoltenberg mener dette er en farlig utvikling.

I følge president Vladimir Putin, skal Russland styrke sitt atomvåpenprogram med 40 nye interkontinentale ballistiske missiler, og han skryter av at missilene kan takle selv de mest teknisk avanserte luftvernssystemer, og være på plass i løpet 2015. Det siste er et helt klart motsvar til NATOs rakettskjold i Europa. NATO mener dette er en del av Russlands generelle kraftige oppbygging av sitt forsvar, men Stoltenberg sier også at denne kjernefysiske sabelraslingen er uberettiget. Den er destabiliserende, og den er farlig. Dette er noe vi ser på, og det er en av grunnene til at vi skjerper beredskapen til styrkene våre, skal Stoltenberg ha sagt.

Russlands viseforsvarsminister Anatolij Antonov sier på sin side (ikke overraskende) at NATO forsøker å trekke Russland inn i et nytt våpenkappløp. Han reagerer også kraftig på USAs planer om å forhåndslagde tunge våpen i NATO-land øst i Europa. Russland sier: «Dette er det mest aggressive trekket fra Pentagon og NATO» siden den kalde krigen. Russland varsler selv forsterkning langs sin vestre flanke. NATO avviser dette, og forklarer det med et større NATO-nærvær i øst, på grunn av Russland økende aggresjon i regionen.

Einar Holst Clausen Kilde: NTB

Tyskland vurderer å erstatte sine moderne Leo 2 stridsvogner

Det er forskjell på fattig og rik. Tyskland har i dag nyere og mer moderne Leopard 2 stridsvogner enn det Norge har. Vi skal oppgradere våre vogner, men tyskerne vurderer å kjøpe en helt ny stridsvogn. I rettferdighetens navn skal sies at de også vurderer en kraftig oppgradert versjon fra Rheinmetall, slik dere ser på dette bildet – Rheinmetall MBT Revolution Leopard 2 upgrade, som det står på Rheinmetalls egne websider. Jeg tror våre Kavaleriet og våre dragoner, ikke hadde hatt noe imot en slik utgave av Leopard 2!

Einar Holst Clausen

Offisersbladet korrigerer feil i forrige utgave

HV-artikkel på side 44-45, med teksten «HV har stadig blitt mer operative», er et bilde av en av HMKGs spesialkapasiteter; patrulje –og skarpskyttertroppen. Dette er spesielt selekterte og trente gardister, med kapasiteter ut over det et vanlig geværkompani og HV-område har. På bildet er de oppsatt med med MB Multi, et kjøretøy som det kreves spesifikke kurs og sertifikat å kjøre, ikke så ofte å finne i HVs avdelinger. Takk til PIO HMKG for korrigeringen.

Foto: Forsvaret

Redaktøren i satiremagasinet Charlie Hebdo, som mistet store deler av sin redaksjon under et terroranslag, holdt dette foredraget, i Aftenpostens regi, under Arendals-uka i midten av august. Dette handler om ytringsfrihet. I og med at Forsvaret er en beskytter av demokrati og sikkerhet, og da også alles ytringsfriheten, velger jeg å sette hele foredraget på trykk. Ytringsfriheten for de ansatte i Forsvaret i dag, under fortsatt kraftig omstilling, utilstrekkelige budsjetter og et kommende Fagmilitært Råd fra Forsvarssjefen, kan diskuteres. Mange opplever at nå bør man holde kjeft. Hva angår innholdet i talen og argumentasjonen, så får det være opp til hver enkelt leser og danne seg en mening om det. Tematikken er meget interessant og spennende. Tillatelse til å sette talen på trykk har jeg personlig fått av Harald Stanghelle. Hilsen redaktøren

TALEN:

Først vil jeg innlede med et par ord om Charlie Hebdo. Før 7. januar var vi et lite satirisk og politisk blad, ikke kjent utenfor Frankrikes grenser, unntatt når Muhammed og hans selvutnevnte representanter inviterte seg inn i nyhetsbildet. Vår største bekymring var å finne penger til fortsatt utgivelse, og gi svar til alle de som anklaget oss for å være farlige provokatører, ja noen ganger forferdelige rasister. I virkeligheten har Charlie Hebdo helt siden starten alltid bekjempet alle former for rasisme, homofobi og sexisme

På noen minutter, etter en grusom massakre, ble vi et symbol for hele kloden, inkarnasjonen av ytrings- og samvittighetsfrihet. Vi ble helter. Jeg skal si dere noe: det er ikke vår jobb. Ingen i Charlie Hebdo har signert for å bli en helt. Et blads rolle, og spesielt når det er et satirisk blad, er ikke å være et symbol. Ideene og verdiene vi forsvare er universelle verdier, og tilhører dermed alle verdens borgere. Og alle verdens borgere må ta tak i dem og forsvare dem.

Etter Muhammed-karikaturene snakker alle om religion og respekt for religiøs tro. Det er en stor feil. For her gjelder det mer politikk enn religion. La oss ta et eksempel. Da den egyptiske hæren skjøt mot tilhengerne av Muhammed Mursi i juli 2013, tegnet vår tegner Riss en forside med en muslimsk bror som beskyttet seg bak en gjennomhullet Koran. Kommentaren lød: «Koranen er noe dritt, den beskytter ikke engang mot kuler». Er den tegningen blasfemisk? Nei. Fornærmer den alle troende? Nei. I prinsippet er det mulig å si at Koranen er noe dritt. Koranen er en bok, og man har lov til å si at en bok, selv en som ser stemplet «hellig» er noe dritt. Man har lov til å si det om Koranen, Bibelen, Toraen, Mahabharata...

I vårt tilfelle er det enda mer sant. For her brukes Koranen som politisk program. Det muslimske brorskapets slagord er helt klart på dette punktet. Det sier: «Islam er løsningen, Koranen er vår grunnlov.» Her er det ingen tvil. Det muslimske brorskapet, i Egypt som i Tunisia, ser ikke Koranen som et religiøst

verk, en «guide» for intim samvittighet, men som et instrument for politisk og sosial kontroll – og det samme gjelder Gulfens konger eller emirer og iranske mullaer. Det er deres «lille røde». Å si at den lille røde er noe dritt betyr ikke at man fornærmer eller diskriminerer alle kinesere.

I et demokrati er ingen politiske programmer « hellige » men kan og bør kritiseres, diskuteres og gjøres narr av. Ingen ting forbyr at man rakker ned på dem, selv kraftig. Jeg går ut fra at dere har, som hos oss, politiske partier som ikke viker tilbake for å si at motstandernes program er noe dritt, eller omvendt, uten at noen sjokkeres av det.

Når det blir bestemt at Koranen skal brukes som fundament for en stat, når den blir et instrument for å regulere samfunnet må den behandles på samme måte som andre politiske plattformer. Det samme gjelder Bibelen, når den blir et flagg for Tea Partys gale tilhengere, eller når Toraen blir en ryggrad for religiøse israelske partier. Man har selvsagt rett til å si at den er den hele og fulle sannhet, men også at den kan være hva som helst. Og det har ikke noe med rasisme å gjøre. Heller ikke med blasfemi. Hvis man vil beskytte «hellige skrifter» fra sårende bemerkninger og tilrop, må man ikke plassere dem midt i den politiske arenaen, der de slutter å være hellige. Alt er diskutabelt og vil en eller annen dag bli diskutert. Det er demokratiets fundament.

Når det gjelder religiøs tale er den beskyttet av verdsligheten. Den berømte franske verdsligheten vi setter slik pris på, i Charlie Hebdo.

La meg forklare litt, så dere skjønner tanken. For å sikre religionsfrihet sier den anglosaksiske modellen dere er mer vant med at staten ikke skal blande seg inn i religiøse anliggender. I Frankrike er det motsatt: religionen skal ikke blande seg inn i statens anliggender. Prinsippene bak loven av 1905, der kirken ble adskilt fra staten, står i de to første setningene: «republikken garanterer samvittighetsfrihet» - som innebærer trosfrihet, men også friheten til å ikke tro – og «Repu-

blikken verken vedkjenner, lønner eller støtter noen tro». I Frankrike er det ingen statskirke. Staten er ateistisk, og religion er ikke en del av statsborgerskapet, men et personlig spørsmål. Det er fundamentalt.

Mens en verdslig stat ikke nødvendigvis er demokratisk, kan det ikke finnes et demokrati uten verdslighet. Det er det eneste politiske systemet som ikke er perfekt, men som har en fordel overfor alle andre: nemlig at det vet at det kan forbedres. Dermed er det den eneste rammen der et samfunn kan ha håp om å utvikle seg.

Demokratiet har blant annet som prinsipp at enhver lov kan diskuteres og at ingen aldri kan endres. En guddommelig lov hevdes å være ubevegelig av natur, gravert i evigvarende marmor, hevet over all kritikk eller gjennomgang. Den er dermed uforenlig med demokratiet. Og slik er det desto mer siden Gud, hvis man aksepterer at han fins i politikken, er en ubevegelig tyrann. En diktator dør til slutt og en junta blir til slutt felt. Men det er svært vanskelig å avsette Gud: de som tror kommer til å fortsette å tro uansett. Derfor er det uakseptabelt at han trer utenfor kirkene, moskeene, synagogene, ahsramene, pagodene eller andre templer.

En diktator eller en bøddel trenger ikke nødvendigvis en religion for å trække på demokratiet og begå masseforbrytelser. Men ingen stat som bygger sin autoritet på et religiøst dogme unnslipper den totalitære fristelsen. Vatikanet er ikke et demokrati, og i det siste har man observert at Tyrkias president Recep Tayyip Erdogan ikke lenger er opptatt av å fremstå som «moderat»... Når man later som man underkaster et samfunn under en lov som henter sin legitimitet fra en «høyere makt» er det illusorisk å tro på demokrati og likhet. Da er alle former for terror og undertrykkelse mulige. Religionen har alltid vært det beste alibiet for å rense en stat for «urene», som er det økumeniske navnet for motstandere.

For at demokratiet skal kunne fungere må både guds ord og selve eksistensen av en mystisk overlegen enhet utelukkes fra offentlig debatt. Det er nettopp det som er

mulig med verdslighet, som sier at staten er ateistisk og at en borger ikke blir definert av sin religion.

La oss gå over til blasfemi. Man må ikke bare kreve og forsvare retten til blasfemi, men slå fast at den er universell og nødvendig for friheten. Den er dessuten uunnværlig for troende. Det er ikke mulig å tro på Gud uten blasfemi. Egentlig er det bare de troende som benytter seg av blasfemi: for å fornærme noen eller noe, eller gjøre narr, må man være overbevist om at de eksisterer. Ateister tyr ikke til blasfemi. De sier «helvetes dritt» akkurat som de sier «jævlig dritt», nesten automatisk. Og når de tegner eller filmer guddommeligheter i avslørende situasjoner gjør de ikke noe annet enn med bilder av konger, presidenter eller statsråder. Blasfemi er ikke noe annet enn å bestride maktposisjoner.

Derfor er det idiotisk å late som det kan oppleves som en krenkelse av alle troende. For det første tyr de ofte til dette selv. Deretter føler man seg bare krenket hvis fornærmelsen eller latterliggjøringen dreier seg om det som er personlig eller intimt. Men blasfemi angriper ikke den enkeltes guds intimitet, men den offentlige guden, inkarnasjonen av et dogme som skal gjelde for alle.

Derimot er det lett å forstå hvorfor blasfemi irriterer så sterkt religiøse autoriteter, som til og med straffer det med dødsstraff i enkelte land: det stiller spørsmål ved en liten del av den guddommelige makten de mener å inneha for evig, og som de har erklært udiskutabel. Blasfemi avslører den religiøse maktens totalitære natur. Nord-Korea har arbeidsleire, religionene blasfemi. I begge tilfelle må individet identifisere seg kropp og sjel med makten og dens representasjoner hvis ikke de vil bli straffet, og føle seg krenket når makten er latterliggjort eller trukket i tvil.

La oss nå ta neste emne som skaper debatt: sløret.

Først to ord om den franske loven. Loven om synlige religiøse tegn på skolen ble vedtatt etter at flere elever nektet å ta av seg sløret i klasserommet. Den baserer seg

på følgende prinsipp: på offentlige steder, skoler, rådhus, departementer, rettslokaler, fins det ingen krusifikser på veggene, eller andre synlige religiøse tegn. På republikkens skoler tar man av seg slør, kippa, og skjuler eventuelle kors under klærne. Den andre loven angående burka, tar utgangspunkt i offentlige steder. Der kan ikke ansiktet være helt skjult.

Personlig har jeg støttet begge lovene, fordi de var nødvendige svar. Men etter mitt syn baserer begge seg på et falskt postulat.

Her også, etter at det ble gjenstand for så mye oppstyr, anses det islamske sløret utelukkende som et «religiøst tegn». Det er det, men nesten på en anekdotisk måte. I de fleste samfunn og land som har gjort det til et symbol er det først og fremst en sosial markør, et tegn på vanære som plasserer hun som bærer det i beste fall tilbaketrukket fra offentligheten, på «sin plass». Eller helt utenfor, utvasket av en burka eller en nikab, i verste fall henvist til hjemmets fire vegger. Sløret betyr at kvinnen, «uren av natur», ikke er mannens like. Hun har ikke samme rettigheter som mannen og må underkaste seg ham.

Det er underlig å høre enkelte erklærte feminister forsvare sløret, på grunn av «valget» og «fri rettighet over kroppen sin». Sløret er i virkeligheten instrumentet for en mange århundre gammel patriarkal makt. Og overalt i verden dør eller lider kvinner av vold fordi de nekter å dekke håret med et slør... Den dagen ingen kvinner uten slør lenger blir rammet av en sten i ansiktet kan man begynne å snakke om «valg». Eller «religiøst tegn». Mens vi venter på den dagen, som ikke er annonsert, er sløret først og fremst stigmatiserende og i hvert fall diskriminerende. Og siden man må bruke uttrykk som stigmatiserende og diskriminerende er det på grunn av lovene som påbyr det, ikke på grunn av de som sier man kan la være.

Det er sant at sløret brukes som et instrument av rasister. Ytre høyre ser en mulighet til å tilby en slags syndebukk-

rolle for alle ofre for politisk hets og økende fattigdom. Men sløret brukes også av alle, i Europa eller ellers, som bruker det som fakkell for et totalitært regime. Det er ikke tilfeldig at man kan måle hvor intolerant og tåkeleggende et islamsk regime er via lengden og omfanget av sløret. I mullaenes Iran gir sløret en pekepinn om det er de «konservative» eller «reformatorene» som styrer. I Tyrkia – mindre og mindre verdslig – og under stadig mindre demokratiske Erdogan brukes sløret som en trojansk hest for å redusere blanding av begge kjønn i flere offentlige sektorer, som helse og utdanning. I dag inkarnerer sløret ikke så mye en religiøs overbevisning som en politisk og sosial agenda det er viktig å måle omfanget av.

La oss nå snakke om den berømmelige «respekten» som så ofte blir nevnt, og som i virkeligheten bare er nedlatende for muslimer. Det er de som over hele verden er de første ofrene for islamismen og dens mordere.

Denne respekten har som utgangspunkt at muslimer ikke er som andre kvinner og menn. Ifølge den har muslimer ikke samme fysiske og intellektuelle karakteristikk som oss vanlige mennesker: de motsår bedre piskeslag og steining, men tåler ikke alkohol og er spesielt sykkelig nærtagende når man trekker i Profetens skjegg og tåler ikke motsigelser. Det er genetisk. Eller det slik Gud har skapt dem. I «respektens» navn må «de troende» ha spesielle lover i et demokrati. De må ha muslimske lover, muslimske skoleprogrammer, muslimske sykehus, muslimske svømmehaller, og snart muslimske busser og gater for muslimer. Med andre ord, hvis man tror på de som krever «respekt» forlanger muslimer apartheid. Og vil dessuten være på den gale siden. Men vi vet at det store flertallet av muslimer, praktiserende eller ikke, aksepterer ikke dette dogmet som forsøker å gjøre dem til en spesiell «art».

Man må høre dem, og virkelig høre etter, for de overdøves ofte av hylene fra islamistene og de som støtter dem. Man kan ikke akseptere og bare forholde seg til

fundamentalistene som eneste samtalepartnere, som eneste representanter for den muslimske verden, og overlate til seg selv millioner av demokrater, journalister, kunstnere, intellektuelle og vanlige borgere av muslimske kulturer ut fra den grunnen at demokratiet ikke hører med til deres tradisjoner og at man må respektere «identiteten» til ethvert folkeslag...

Provoserer jeg nå jeg sier dette? Helte vi i Charlie Hebdo ild på bålet med våre tegninger? Fornærmet vi halvannen milliard mennesker i verden?

Man må ikke såre troende, sier fornuftige mennesker. Vi er åpne for debatt. Men for at debatten skal finne sted må først enkelte troende, eller de som later at de er det, slutte å såre, bokstavelig talt, og å drepe de som ikke har samme overbevisning som dem. Og slutte å besvare en blyant og en penn med kniv, kalasjnikov og belte med sprengstoff.

Det er sant at i vår tid med internett, Facebook og Twitter, ja globaliseringen av informasjon kan det som sies i Arendal høres i Mazâr-e Charîf. Må man som journalist eller karikaturtegner alltid tenke på at våre tekster og tegninger kan sjokkere noen et eller annet sted i verden? I så fall blir det veldig vanskelig med meningsjournalistikk. Da må man ikke skrive at dødsstraff er en barbarisk handling uverdig i et demokrati, for det sjokkerer millioner av amerikanere,

japanere og indere som er for dødsstraff i sine land. Man må heller ikke skrive at multinasjonale selskaper suger blodet ut av fattige mennesker, for det krenker styremedlemmene. Eller skrive at finansverdenens svindlere ruinerer hele land, for det er et angrep på tusen av traders verdighet. Og for all del ikke skrive at Putin er en kaldblodig drapsmann, for det vil få hans mor til å gråte. Hvis man skulle ta hensyn til alle mennesker på planeten før man tok frem blyant eller penn, blir det ikke mye igjen i avisene – bortsett fra værmeldingen... Det er det som er målet.

Når det dreier seg om religiøs fundamentalisme, hvorfor anklager man bare demokrater og verdslige for å provosere? De som steiner kvinner, og holder dem innesperret i et tøyfengsel, de som vil dytte homoseksuelle utfør en klippe, de som lenker seg sammen utenfor en abortklinik, de som heller olje på teaterpublikum, de som brenner kinoer, moskeer, synagoger, kirker, templer og aviser, de som hevder at deres guds lov er den eneste som gjelder, de som dreper, torturerer, fengsler og truer de som protesterer, selv verbalt mot deres diktat – de vil aldri bli omtalt som provokatører av «fornuftige» kommentatorer. Likevel sjokkerer de hundretusener verden over med sine handlinger.

Hvorfor skulle religioner være mer respektable enn menneskerettigheter og

lover? Fra det øyeblikk de vil at deres regler skal gjelde for hele samfunnet, slutter religionen å være en tro for å bli et politisk parti – oftest ekstreme høyre. Da er symbolene ikke lenger religiøse men politiske symboler, som alle i et demokrati har rett til å kommentere, kritisere, henge ut og parodierte. Å representere Muhammed eller kline til ansiktet til Jesus med sjokoladepålegg er ikke «provokasjon», men å benytte sin politiske ytringsfrihet innenfor rammen av demokratiske lover.

Helt til slutt: hvordan kan vi reagere overfor vold? Jeg vet ikke. Jeg er bare overbevist om at løsningen ikke er å gi etter overfor terror, tvert om. Det er det verste svaret på den totalitære utpresningen vi blir utsatt for. For det dreier seg om en utpresning. Alle mafia-ofrene vet det: hvis man betaler prisen som forlanges, blir den bare høyere. Hvis vi ofrer noen av våre verdier, ved å gi utpresserne bare en liten del av det de forlanger, lar vi terroristene og deres bakmenn at de er på riktig spor, at deres ideologi bærer sine frukter og at de bruker riktig metode. Det er ikke den beste måten å fraråde dem fra å fortsette å true med vold og begå nye massakrer... Man har lov til å være redd for drapsmenn. Men det er ikke lov å la dem tro at strategien deres fungerer – på hvilken som helst måte og for hvilken som helst grunn – og at de har rett til å drepe.

FORSVARSMINISTERENS NYE "ETAT"

I intervju i Offisersbladet 4/2015 argumenterer forsvarsminister Ine Eriksen Søreide for sin beslutning om å overføre ansvar for materiellkjøp og forvaltning fra FLO til FD. Hun viser til utredninger siden 2004 og mener at hun har opprettet en ny etat for "større muligheter til strategisk styring."

Det er vanskelig å se at dette er noen ny etat. Tvert imot er det en ytterligere maktkonsentrasjon i FDs embetsverk, der det forlengst er konsentrert alt for mye makt slik det er. Det handler om en maktkonsentrasjon som ubønnhørlig resulterer i redusert innsyn. Og innsynet var som kjent dårlig nok allerede før denne "etaten" dukket opp. Statsråden har dessuten slått inn på motsatt kurs av det vi ser i flere sammenlignbare land, der man oppretter helt uavhengige kontrollinstanser som opererer i åpent lende.

Statsråden har to veier ut av blindgaten:

Hun kan gjøre "etaten" til noe som ligner på en etat ved å ansette en sjef, hentet fra toppen av det sivile næringsliv, og gi denne sjefen en organisasjonsmessig plattform uavhengig av både FD og FLO. Sjefen må ikke hentes fra forsvarsindustrien, som med all respekt har for mange agendaer som vil følge med på lasset. Det må bli en selvstendig bulldozer med god erfaring fra toppen, og fra internasjonale samarbeider.

Eller enda bedre: Hun kan opprette en uavhengig kontrollinstans som plikter å legge sine vurderinger frem i form av åpen dokumentasjon. Ikke i ettertid, men mens det ennå er tid til å endre kurs. Igjen; her må hun hente ressurspersoner fra det sivile, internasjonalt orienterte næringsliv.

Neste virkelig store materiellprosjekt blir nye ubåter. Hovedkonkurrenter blir trolig svenske Saab Kockums og tyske ThyssenKrupp, som senest i fjor var nærmest i krig på liv og død. Det forrige ubåtprosjektet, Ula-klassen, ble ledet av hedersmannen kontreadmiral Sivert Fårstad. Han fikk maksimalt ut av knappe bevilgninger og dessuten 250 prosent gjenkjøp. Deretter fulgte fregattprosjektet; og de som kjenner det indre spillet vet at Sivert Fårstad var en sterk kritiker av utviklingen. Det var en utvikling som fortsatte og som det er på høy tid å snu.

Av John Berg, major (R)
Forsvarsanalytiker

I TILFELLE NOE SKJER...

Forsvaret og forsikring har mer til felles enn bare første forbokstav. Både et godt forsvar og en god forsikring er en nødvendighet – som vi håper aldri å få bruk for.

Som befarselev eller kadett har du hatt en gratis forsikringspakke, skreddersydd for deg som elev, gjennom BFO. Hvis du nå er ferdig med utdanningen din, bør du bruke litt tid på å sette deg inn i hvilke forsikringer du kan få gjennom medlemskapet ditt i BFO, og hvilke forsikringer du har behov for.

Kanskje har du en familie som du ønsker å ta litt ekstra vare på. Eller en bil som trenger en forsikring. Som medlem i BFO får du 15 % rabatt på de viktigste private forsikringene hos oss.

RING OSS GJERNE PÅ TELEFON 21 07 57 10

så hjelper vi deg med forsikringene dine.

I tilfelle noe skjer.

I samarbeid med:

Rolig, vi hjelper deg.

Mer anleggstrafikk enn flytrafikk på Ørland Hovedf

I 2012 ble Ørland valgt som den eneste fremtidige hovedflystasjonen i Luftforsvaret. Protestene fra Nordland/Bodø, og andre skeptikere, lot ikke vente på seg. Men så ble det stille – alt for stille.

Av **EINAR HOLST CLAUSEN**

OMFATTENDE OMORGANISERING

Proessen med å gå fra to til én hovedflystasjon er selvfølgelig krevende på mange områder. Å avvikle Bodø Hovedflystasjon, med to historiske skvadroner, samt flygere og teknisk personell som for lengst har etablert seg i regionen, er praktisk og ikke minst følelsesmessig vanskelig. Forsvarsbygg sitt ansvar med å utvide Ørland til å huse alle Luftforsvarets jagerfly (med unntak av QRA på Evenes), med et utall tegninger, planer, høringer, drøftinger, godkjenninger og kontrakts-

inngåelser, er dessuten svært tidkrevende. Men når 2013 og deler av 2014 gikk, uten at de ansatte fikk vite så mye, begynte mange å bli bekymret for om forlenget rullebane, tekniske bygg, kontorfasiliteter og familieboliger ville bli ferdig til de første F-35 flyene ankommer Ørland vinteren 2017. Mange av oss mener det har blitt gitt for lite informasjon om status og fremdrift.

BREKSTAD KOMMUNE

Offisersbladet tok turen til Trøndelag for å få bedre oversikt over fremdriften i byggeprosjektet på flystasjonen, samt hvordan

Brekstad kommune har forberedt seg på befolkningsøkning på over 35 %. Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide var også på Ørland denne dagen, for å gjennomføre politiske samtaler med ordføreren i Brekstad kommune, Hallgeir Grøntvedt (Sp). Under en pressekonferanse på formiddagen, kunngjorde forsvarsministeren forslaget som Regjeringen skal legge frem for Stortinget om at Staten kjøper Hårberg skole for summen det koster å bygge en ny tilsvarende skole. Skolen ligger i dag rett utenfor hovedporten til hovedflystasjonen, og godt innenfor rød sone for støy. Den nye skolen

F-16 inn for landing. Foto: Torbjørn Kjosvold

lystasjon

Det bygges en mengde nye boliger på Brekstad om dagen. Foto: Offisersbladet

FMIN var meget fornøyd med det hun så. Foto: Offisersbladet

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide og ordføreren i Brekstad kommune, Hallgeir Grøntvedt (Sp) hadde samtaler på Ørland. Foto: Offisersbladet

skal ligge godt utenfor rød støysone. Brekstad kommune må selv finansiere det overskytende, hvis de ønsker en enda større skole enn dagens Hårberg skole. Forsvarsministeren virket svært fornøyd med å kunne komme med gladmeldingen, og ordføreren uttrykte at dette var en gledens dag for alle!

ØRLAND HOVEDFLYSTASJON

Delegasjonen med Forsvarsminister og Statsbygg, dro etter pressekonferansen inn på Ørland hovedflystasjon for å få en orientering om 139 luftving fra luftvingssjefen, oberst Aage Lyder Longva, samt omvisning og status fra Forsvarsbygg rundt byggeprosessen inne på stasjonen. Statsråden var meget fornøyd med det hun fikk høre og se, og sa i en kommentar til Offisersbladet senere på dagen. «Det var godt å få en statusoppdatering nå, for vi er

veldig avhengig av fremdriften her. Flyene kommer i 2017 og da må alt være klart. Men alt går etter planen, og det er litt ekstra stas å se de første betongfundamentene for bygningene som er på plass, og kranene som jobber for fullt», sa en fornøyd Forsvarsminister. Hun pekte også på utfordringene når nytt personell etter hvert kommer på plass, i en stor omstillingsprosess. «I tillegg til daglig drift, opplæring/utsjekk, kommer planlagte øvelser og deltagelse i internasjonale operasjoner. «Dette er et meget stort prosjekt, som akkurat nå ser ut til å gå veldig bra», sa en fornøyd Statsråd.

ØRLAND HOVEDFLYSTASJON MER LUKKET?

Offisersbladets deltagelse på orienteringer og omvisning på flystasjonen var klarert i forkant, men luftvingssjefen

ønsket likevel ikke Offisersbladets nærvær under orienteringen og omvisningen inne på basen, basert på at man raskt kom inn på graderte saker, samt det faktum at presse/militær presse/fagpresse skriver for mye om det som burde vært holdt internt. Offisersbladet fikk derfor en orientering i forkant, og har fått låne bilder og skisser av Forsvarsbygg og PIO på basen. Jeg er faktisk forundret og litt skuffet over at Ørland nå ser ut til å lukke seg mer inne enn tidligere. I samtale med leder av Brekstad Næringsforum, Morten Rosenlund, får Offisersbladet vite at Ørland hovedflystasjon har trukket seg ut av Næringsforum, noe han er uforstående til. Et lite lokalsamfunn som Brekstad, lever i en form for symbiose med hovedflystasjonen - et gjensidig avhengighetsforhold. Da må vi også ha et nært samarbeid sier Rosenlund. Han vet

Slik vil skvadronområdet se ut.

hva han snakker om, som tidligere OTV i Befalets Fellesorganisasjon, samt tidligere presse- og informasjonsoffiser på hovedflystasjonen i en årrekke.

FORSVARSBYGG FORSIKRER AT ALT ER I RUTE

I et møte i Oslo et par uker etter Ørland-besøket, møter Offisersbladet kommunikasjonssjef Forsvarsbygg kampflybase, Heidi Sørskog og Olaf Dobloug som er direktør Forsvarsbygg kampflybase. Det har ryktes at vedlikeholds-bygg og kanskje kontor/stabsbygg er underdimensjonert. På dette svarer Dobloug at Forsvarsbygg bygger etter spesifikasjoner fra Forsvaret og oppdrag fra Forsvarsdepartementet. Hvis behovet forandrer seg underveis, så forholder Forsvarsbygg seg til de nye behov, og det legges vekt på fleksible løsninger som kan ta i seg eventuell fremtidig påbygging.

FORLEGNINGER OG FAMILIEBOLIGER

Når det gjelder nybygging av kvarter inne i leir og familieboliger utenfor leir, så ligger det i følge Dobloug en viss prioritering på bygging av kvarter i leir. Når det gjelder familieboliger, så jobbes det tett med Ørland kommune og lokale utbyggere. Om eksisterende firemannsboliger på Tingvollen skal rives eller renoveres, tas med i utredningsarbeidet, sier Dobloug. Forsvarsbygg har avtale med lokale utbyggere, om kjøp av leiligheter/rekkehus i flere boligfelt. Her må vi også passe på at vi ikke bidrar til å presse boligprisene opp, sier Dobloug.

Olaf Dobloug og Heidi Sørskog. Foto: Offisersbladet

NYTT IDRETTSBYGG

Det fremtidige idrettsbygget, som skal «betjene» godt over 1.000 soldater og ansatte planlegges med bygging i 2017. Flere forhold skal vurderes, blant annet beliggenheten. Det skal sees på løsning både innenfor leirgjerdet og utenfor i sambruk med kommunen. Det er foreløpig vanskelig å tenke seg en løsning utenfor gjerdet i dag, kunne direktøren fortelle Offisersbladet.

TOTALPROSJEKTET

Olaf Dobloug kunne for øvrig fortelle at øvrig EBA- og områdeutbygging til tross for en anstrengt tidsplan, er godt i rute, og understreker det gode samarbeidet med kommunen. Han fremhevet også det gode samarbeidet med Luftforsvaret, Forsvaret og Forsvarsdepartementet. Lengden på rullebanen skal avgjøres av Forsvarsdepartementet i høst. Forsvars-

Luftvingssjefen og stabssjefen er fornøyd med fremdriften. Foto: Offisersbladet

ministeren antydte på pressekonferansen på Brekstad at den ser ut til at den blir 3000 meter lang. Så vidt Offisersbladet erfarer, har Forsvarsbygg hatt flere utfordringer underveis, blant annet støypromblematikk, støyskjerming, innløsning av boliger, sikkerhetsklarering på alle som skal arbeide innenfor leirgjerdet osv.

Men tross alt, kunne utbyggingssjefen for kampflybasen orientere om en grundig og lang planleggings- og høringsprosess, som han er veldig fornøyd med.

Forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen har uttalt at kampflybasen er det viktigste oppdraget på hans vakt, og tidligere forsvarssjef Harald Sunde, sa den gang at kampflybase-prosjektet må være norgesrekord i planlegging. Det kan vi si oss enige i, og det ser bra ut så langt. Lykke til videre.

BERGENS VÅG

«Saasnart som dette var begyndt og Engelen derne tog Masken af og viiste sig fuldkommen fiendtlige, befaled Commendanten vor Freds Fane ned at tridse.» Slik beskrev slottspresten ved Bergenhus festning, Thomas Gilbertsen Thamsons, øyeblikket da norske militære ble involvert i de anglo-nederlandske kriger.

Av TROND SÆTRE

Trettiårskrigen hadde redusert Spania og Portugals makt, med det resultat at Nederland og England, begynte å konkurrere om å overta deres posisjon på verdenshavene. Dette var begynnelsen på de anglo-nederlandske kriger, fire av dem i alt, som ble utkjempet mellom 1652 og 1780. Danmark-Norge var alliert med Nederland i den andre og tredje av disse krigene, for øvrig de samme to krigene som Nederland vant. Men bare den andre hadde Norge som skueplass.

Danmark-Norge var nøytralt på det tidspunktet da en flåte på seksti nederlandske skip, under ledelse av flaggkommandør Pieter de Bitter, søkte tilflukt i Bergens havn den 28. juli. Blant disse var det blant annet ti skip med verdifull last fra Ostindia-kompaniet; krydder, tekstiler, edelsteiner og porselen.

Flåten, som hadde seilt rundt de britiske øyer av frykt for å bli kapret i den engelske kanalen, fikk foruroligende nyheter om utviklingen av den pågående krigen. 3. juni 1665 ble deler av den nederlandske marinen beseiret av den engelske i et sjøslag utenfor Lowestoft i Sørøst-England. Slaget hadde gitt engelskmennene kontroll over de viktigste handelsrutene i Nordsjøen og den engelske kanal. Andre avdelinger fra den britiske marinen var på vei østover fra vellykte tokter i Amerika. Flåten ble anbefalt å søke nøytral havn i Bergen, og avvente situasjonen. Her fikk de god mottakelse av bergenserne, som følte et slektskap med nederlenderne. Nederlandske skip hadde mye norsk mannskap, og Danmark-Norge hadde stort sett vært på nederlandsk side i konflikten. «Der i Bjørgvin ble vi mottatt med en velvilje, undring og glede som var over all måte», skrev skipslegen Wouter Schouten.

Men i København satt kongen, Frederik 3, og vurderte situasjonen. Han var ikke fornøyd med samarbeidet med Nederland, og den 14. juni fikk han tilbud fra engelskmennene om å dele byttet fra de nederlandske skipene. Han vurderte det, men våget ikke å bryte med Nederland. I stedet satset han på et politisk spill: Han ville la engelskmennene borde skipene, og deretter sende ut en formell protest. Dette var beskjeden som ble sendt til kommandanten for de norske styrkene, Claus von Ahlefeldt, men den kom ikke fram i tide.

En engelsk flåtestyrke på oppimot 100

skip under ledelse av kontreadmiral Thomas Teddiman beveget seg mot Bergen, mange av dem for store til å manøvrere i norske fjorder. Bare 28 skip kom seg helt til Bergens våg, hvorav ett kommandoskip, ti orlogsskip, ti armerte handelsfartøyer og tre brannskip. Hensikten med såkalte brannskip var å stikke dem i brann for deretter å drive dem inn mot fiendens flåte.

11. august ankret Teddimans flåte opp i Vågen. Ettersom mange i mannskapet ikke var nederlandske, stolte De Bitter kanskje ikke helt på lojaliteten. I alle fall så tilbød han dem tre måneders ekstra lønn hvis de vant det kommende slaget. «Vi skal stå fast til vi har nedkjempet fienden, og vil heller dø enn å overgi en så rik skatt eller oss selv til engelskmennene», skal de har svart entusiastisk.

Forhandlingene var kortvarige. Teddiman ba om norsk støtte, men Ahlefeldt ventet på nærmere ordre fra kongen, og ba engelskmennene om å utsette angrepet. Han ble ikke hørt. Angrepet fant sted for temmelig nøyaktig 350 år siden: Klokka fem om morgenen den 12. august (2. august etter daværende tidsregning; Norge brukte fortsatt den julianske kalenderen) 1665 begynte de engelske skipene å skyte – Først bare på nederlandske skip, men etter hvert også mot festningene i Bergen: Bergenhus, Sverresborg, og Nordnes. Til sammen hadde festningene 20 bronsekanoner og 105 jernkanoner.

Utenlandske kilder sier at engelske og norske kanonerer først ikke skjøt mot hverandre, men at nederlandske forsterkninger i Bergen åpnet ild. Ahlefeldt hadde ikke kontroll over egne festninger, og da han prøvde å heise hvitt flagg for nøytralitet, kunne ikke engelskmennene se det i kanonrøyken. Norske kilder sier derimot at Ahlefeldt heiste

nøytralitetsflagg helt til han fikk beskjed om at nordmenn var blitt drept av streifende kanonskudd. Da ga han ordre om å skyte på engelske skip. Bergenhus festning skjøt uavbrutt gjennom resten av slaget.

Det vestlandske sommerværet var på nederlendernes side. Regn og sønnvind førte til at kanonrøyken hindret sikten for engelskmennene, og gjorde ildgivingen lite effektiv. På grunn av været var det heller ikke mulig å sende brannskip mot den nederlandske flåten. «Slaget varte i tre og en halv time med vinden rett ut av havnen slik at jeg ikke for mitt bare liv klarte å få brannskipene inn», forklarte Teddiman i en senere beretning. De engelske skipene var dessuten dårlig posisjonert for å gjengjelde ilden fra Bergensfestningene, ettersom de sto vendt mot de nederlandske skipene.

Som det framgår av sitatet ovenfor varte kampen i litt over tre timer før engelskmennene trakk seg tilbake klokka ti om morgenen. Selv om stemningen i byen hadde snudd seg mot nederlenderne etter slaget, ble flåten liggende til den 29. august. I mellomtiden fikk Ahlefeldt omsider meldingen fra kongen, seks dager for sent. Med den nye ordren dro han pliktskyldig ut til Teddiman og tilbød ham å få angripe på nytt uten innblanding. Teddiman avviste tilbudet, fordi han ville vente til han fikk vite hva som var den britiske hovedflåtes status. Men den som nøler er fortapt; det aller meste av nederlendernes flåte kom trygt hjem.

Bergenserne plasserte et par engelske skipsutskjæringer på sjøfartsmuseet som «suvenirer» fra slaget. Men det mest kjente minnet fra slaget kan sees fra gata: En streifende kanonkule traff forsiden av Bergen domkirke, og ble sittende fast. Den sitter i veggene ennå.

Rådsstrukturen 70 år

- Landsrådet skal blant annet bringe inn sivil kompetanse og sivile perspektiver overfor HVs militære ledelse.

Av Ola K. CHRISTENSEN

- Våre soldater er jo i all hovedsak «kasernert» i det sivile liv, fremhever rådsleder Are Tomasgard, som i det daglige er LO-sekretær.

Allerede i 1945 ble HVs rådsstruktur etablert. Dagens landsråd består av representanter for 13 organisasjoner, som til sammen utgjør godt over seks millioner medlemskap.

I tillegg har hvert av de elleve HV-distriktene sitt eget råd – distriktsråd – samt at alle HV-områdene har sitt eget områdeutvalg.

Informasjonskanalen. Landsrådets oppgave er å følge med på det som skjer i HV, og rådsstrukturen er en informasjonskanal og en samarbeidskanal utenfor de militære linjene opp til regjeringen og Stortinget.

Landsrådet er kun et rådgivende organ for Heimevernet og gir generalinspektøren råd i viktige saker og skal også bygge bro mellom samfunnet, Forsvaret og Heimevernet.

Are Tomasgard, som inngår i Landsorganisasjonens toppledelse, overtok i fjor vår som leder av landsrådet etter LO-leder Gerd Kristiansen. Nettopp denne «brobyggingen» er noe han er særdeles opptatt av.

Samspillet. - Husk at HVs soldater er «kasernert» i det sivile og har dagliglivet

sitt i sivilsamfunnet. Derfor blir Heimevernets samspill med det sivile samfunnet viktig så lenge HV har en så sterk fot i det sivile. Samspillet handler om å ta ut potensialet og skape effekt for HV og for samfunnet, poengterer 47-åringen.

Selv trådte rådslederen sine militære barnesko i et par marsjstøvler i regi av HV-ungdommen hjemme i Odda for etter hvert å ende opp som troppssjef i Heimevernet.

Tillitsmannen. Sivilt har han vært fagoperatør på tidligere Norzink (nå Boliden) i Odda, kommunestyrerepresentant i Odda og fylkestingsrepresentant i Hordaland, spesialrådgiver i LO-forbundet Industri Energi samt Arbeiderpartiordfører i Sørumsund, før LO-kongressen i mai 2013 valgte ham til LO-sekretær.

Kalde krigen. I etterkrigstiden, da allmenn verneplikt i praksis innebar at så å si samtlige unge menn i hvert årskull avtjente førstegangstjenesten, gav dette gjenklang rundt lunsjbordet på arbeidsplassen og kjøkkenbordet i nasjonen Norge, mener Tomasgard.

- Forsvaret var noe alle hadde et forhold til og ble derfor debattert og ikke minst var i befolkningens bevissthet, siden Forsvaret var en del av befolkningens liv. I vår tid «treffer» nok ikke Forsvaret som diskusjonstema disse bordene på samme måte som før. Og jeg vet jo at politikere

stort sett er opptatt av nettopp det som diskuteres rundt lunsjbordene og kjøkkenbordene!

- Med dagens volum og de endringer som Forsvaret står overfor, blir ikke forankringen mindre viktig. Landsrådet vil derfor bidra både til og i debatten nettopp for å unngå distanse, ettersom kun en fjerdedel av hvert årskull ifører seg militær uniform, mener Are Tomasgard.

FAKTA

LANDSRÅDET FOR HEIMEVERNET

Etablert i 1945. Består av representanter for 13 organisasjoner med til sammen over seks millioner medlemskap i Norge. Landsrådet er oppnevnt av Forsvarsdepartementet. Leder: Are Tomasgard (LO) Nestleder: Katarina Sætersdal (NHO)

Organisasjonene:

Det frivillige Skyttervesen
Kommunenes Sentralforbund
Landsorganisasjonen i Norge
Norges barne- og ungdomsorganisasjoner
Norges Bondelag
Norges Fiskarlag
Norges idrettsforbund
Næringslivets Hovedorganisasjon
Norske Kvinners Sanitetsforening
Norges Lotteforbund
Norsk studentorganisasjon
Norges Røde Kors
Norsk Folkehjelp

Organisasjonene er valgt ut på bakgrunn av sin store samfunns-, nærings- eller beredskapsmessige betydning.

“ Landsrådet er en vesentlig kopling til det sivile Norge. De av mine uniformerte kolleger som mener at det å kople det militære maktapparatet til samfunnet er uten betydning, tar etter min mening skammelig feil.

Generalmajor Tor Rune Raabye
generalinspektøren for HV

FAKTA

70-ÅRSMARKERING

I 2015 er det 70 år siden rådsstrukturen ble etablert. Dette markeres med et dagsseminar i Oslo i september der tema er samfunnssikkerhet og HVs rolle i fortid, nåtid og fremtid. Det blir både foredrag og debatt. Programmet inneholder også en demonstrasjon av HVs kapasiteter.

MENINGSBÆRER: -Når Forsvaret, og særlig HV, står foran store endringer, er det viktig og riktig at landsrådet og medlemsorganisasjonene fremfører sin mening.
FOTO: STIAN NORUM HERLOFSEN

Krigens friksjon og kaos

Takler den norske analoge offiseren det nye nettverksbaserte Forsvaret?

Av MAJOR ESKILD WALNUM, BRIGADE NORD
Foto: FORSVARET

Friksjon, kaos, *fog of war* – alt dette er krigens natur. Soldater og ledere har til alle tider forsøkt å motvirke eller kontrollere dette kaoset. På dagens slagfelt skal den moderne teknologien hjelpe oss med å oppnå kontroll og utøve kommando, men til tider kan det virke som om vi selv i kombinasjon med denne teknologien gjør vondt verre.

Nettverksbasert forsvar (NBF) har av

mange, undertegnede inkludert, vært ansett som et luftslott fylt med tomme ord – det er ikke lenger tilfellet! NBF er i ferd med å materialisere seg – prematurt, ja – men vi beveger oss i en retning som virker å være riktig.

Vil den norske analoge offiseren takle denne markante evolusjonen innen planlegging og gjennomføring av operasjoner?

Forestill deg en mekanisert bataljon, hvor mer enn halvparten¹ av taletiden på

bataljonens kommandonett historisk sett har dreid seg om oss selv; hvor er vi og hva gjør vi? Hva om BMS² med sitt oppdaterte situasjonsbilde kan minske denne andelen til en tredjedel (forsiktig anslått), og så kan vi heller bruke tiden til å snakke om motstanderen eller koordinering av ild og manøver, ergo lede egne styrker. Egen situasjonsforståelse kan i tillegg gi oss hurtigere førsteskudd – vi vinner duellene – og unngår å skyte egne.

Forestill deg en landstyrke som rykker frem langs en langstrakt nordnorsk fjord,

med et fartøy fra sjøforsvaret midtfjords som din flankesikring. Forestill deg deretter at du reelt sett er best i stand til å kommunisere med fartøyet med semaforflagg fra århundrer tilbake i tid, noe selv ikke din mor vil tro er sant. I NBF er du derimot i stand til å kommunisere digitalt fellesoperativt, i tillegg til at det fellesoperative hovedkvarteret er i stand til å utøve kommando og kontroll over sine taktiske enheter – i sann tid.

Forestill deg til slutt luftforsvaret som driver *close air support* til din hæravdeling

i en operasjon uten luftoverlegenhet og hvor motstanderen har et kapabelt luftvern. Signaturen til egne kampfly må være så liten som mulig og eksponeringen ovenfor motstanderen så kort som mulig; NBF kan knytte kontrolleren på bakken og kampflyet i nettverk så tidlig som mulig, koordinering og måldata kan utveksles før flyet er eksponert, og våpen kan leveres innenfor et meget kort tidsvindu. Det potensielt økte antallet våpenleveringer og den minskede risikoen er formidabel. Parallelt med dette kan det fellesoperative hovedkvarteret gi

ytterligere oppdrag til luftkomponenten, basert på Heimevernets og Hærens oppdateringer på fienden og egne posisjoner i nettverket. Oppdragene gis digitalt mens flyene er i lufta, og de løses med minimal tap av tid og risiko.

Den norske analoge offiseren finnes, og vedkommende har i liten eller ingen grad opplevd effekten av en større grad av digitalisering. Han eller hun tviholder på stridsmeldingsblokka og papirkartet, har en motforestilling mot å bruke NorBMS, er glad i å skylde på teknologien heller enn

egne ferdigheter hvis noe ikke går etter planen, og er tilhenger av tradisjonelle hierarkiske strukturer der sjefen er sjef og skal ha et ord med i alle avgjørelser. **Motforestillingene mot NBF er mange** – og berettigede. Bekymringer rundt kompromittering, hacking, virus, strømbrydd, *information overload*, det å fjerne fokus fra håndverket og stridsteknikken og så videre er alle relevante momenter som vi skal være meget bevisste. NBF og dets nettverkstankegang er hos enkelte oppfattet som et misforstått teknisk konsept som sidestilles med hardware, software og båndbredde. Det paradoksale er at all verdens moderne teknologi er null verdt uten kompetente mennesker og effektive prosesser som knytter alt sammen. Teknologien skal hjelpe oss å øke informasjonsflyt og informasjonstilgang, og av det øke tempoet i beslutningsprosesser samtidig som vi fjerner noe av *the fog of war*. Potensialet i NBF modenhetsgrad³ vil derimot vi aldri nå hvis vi ikke fullt og helt tar inn over oss oppdragsbasert ledelse i en NBF-kontekst. Vi vil aldri oppnå det tempoet som er nødvendig for å være en motstander overlegen hvis vi tvholder på en hierarkisk og treig ledelsesfilosofi i stedet for å utvikle oss i nettverk. Slike nettverk hvor mer ansvar og myndighet fordeles ut til det utøvende ledd, et utøvende ledd med informasjonstilgang og erfaring (som de selv har gjort eller har erfart av andre i nettverket), vil i større grad overta for stringente og hierarkiske organisasjoner. Sjefer må fortsatt være sjefer som delegerer ansvar og myndighet, og sjefene må unngå å gå i fella og dykke langt ned i organisasjonen for å drive detaljstyring.

Et forsøk på å sette nettverkstankegangen i system er boka *Power to the edge*⁴. Den omtaler en ledelsesfilosofi i informasjonsalderen som vektlegger desentralisert kommando og kontroll samt selvsynkronisering i nettverk. Dette er trolig nøkkelen til å oppnå tempo i fremtidens nettverksbaserte organisasjoner. Jim Storr sier i *Human Face of War* at vi derimot beveger oss i motsatt retning; staber har i de siste tiårene blitt større, med høyere gradsnivå og mindre beslutningsdyktighet. Dette bekreftes så til de grader i Frank Ledwidge's *Losing Small Wars*, noe som ikke akkurat er en "booster" for operasjonstempo. Teknologien som skal hjelpe oss med sine bits og bytes har ført til at vi blir flere i antall, og produserer mer – med mindre substans. Jason M. Brown, *US Air Force*, sier at det amerikanske forsvaret "don't have an intelligence collection problem, we have a focus problem"⁵. Han har et poeng når han hevder at teknologien gir oss (for) mye informasjon, vi evner ikke å prosessere tilstrekkelig mengde med riktig informasjon tidsnok. Vi ender opp med å ta beslutninger basert på vurderinger som er gjort i forkant av operasjonen – ikke info hentet underveis i opera-

sjonen. Vi må tilbake til sjefens intensjon og oppdragstaktikk, og vi må stole på at enhetene i nettverket vårt er i stand til å gjøre jobben sin – de har all verdens teknologi og forutsetninger for nettopp det.

US Army sitt Future Combat System (FCS) ble stoppet i 2009, og ikke uten grunn. Programmet skulle ta hæren inn i NBF gjennom et helhetlig konsept som skulle utvikle K2IS, ulike typer sensorer og ubemannede fartøy. Promoteringsvideoene kan ta pusten av noen og enhver, men utviklingen skjedde på feil premisser. General H. R. McMaster uttrykte under et foredrag ved Krigsskolen i 2006⁶ stor skepsis til hvordan *US Army* beveget seg inn i NBF. Han mente utviklingen var drevet fremover av industrien med hæren halsende bak – ikke omvendt. Det norske forsvaret har i de fleste tilfeller styrt utviklingen selv mens industrien har fulgt opp, dog har den røde tråden til tider vært

både tynnslett og til tider vært fraværende.

Manglende kunnskap er selvfølgelig en faktor til skepsis. Et norsk eksempel er når en diskusjon rundt modernisering av våre stridsvogner kan ende opp med å fokusere på tykkelsen på pansringen når man heller burde diskutert forholdet mobilitet – ildkraft – beskyttelse og hvordan digitalisering spiller inn.

Har vi virkelig råd til å la være å utvikle oss i denne retningen? Kanskje skal man bare la teknologien stå sin prøve, våre allierte som vi prøver å være interoperable med gjør i hvert fall det. Risikoen ved å holde på det gamle, og la motstanderen utvikle teknologi og prosedyrer kan fort bli enda dyrere og mer smertefull enn å opprettholde initiativ og stø kurs.

Historien har gitt oss engelskmennene som banket vikingene etter oppfinnelsen av langbuen, Napoleon med allmenn verneplikt

samt sin egen energi og gjennomføringskraft, prøysserne som etablerte generalstab-en, slutten av første verdenskrig som ga oss maskingevær, stridsvognen og opphavet til samvirkesystemet, og rett etterpå begynte vi med CAS – listen er lang. Nettverksbasert forsvar er vårt lille bidrag til listen, for det er intet mindre enn et kvantesprang vi er vitne til - og da **nytter det ikke å trekke seg** midt i svevet. Det norske Forsvaret kan aldri konkurrere i kvantitet når det gjelder personell og materiell – da må vi heller fokusere på kvalitet og nytenkning.

Den norske **analoge offiseren vil overleve** og slåss seg gjennom the fog of war for å gjenoppstå i et nettverksbasert forsvar. Forutsetningen er at vedkommende (i) ikke går i fellen med å drive unnvikelseskunst og si at noen andre får drive med NBF, eller (ii) graver seg så dypt ned i teknikkens verden at man glemmer menneskene. Menneskene som skal nytte teknologien med dertil gode prosedyrer til å gjøre det vi er best på: levere kampkraft i et fellesoperativt samvirkesystem.

- 1) Nøyaktige tall er vanskelig å oppdrive, men uoffisielle undersøkelser anslår forsiktig et slikt estimat.
- 2) Battlefield management system
- 3) <http://rapporter.ffi.no/rapporter/2010/01935.pdf>
- 4) http://en.wikipedia.org/wiki/Power_to_the_edge_%28management_technique%29
- 5) <https://medium.com/the-bridge/in-the-information-age-c70622a61bc9>
- 6) McMaster, H.R. Foredrag ved Krigsskolen, 05.06.2008. Opptak av foredraget er tilgjengelig på Læremiddelsentralen ved KS

Instant Shelter

Bruksområder:
Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

MISSION IMPOSSIBLE

AM. ACTION

MED: TOM CRUISE, REBECCA FERGUSON, SIMON PEGG, JEREMY RENNER, VING RHAMES, ALEC BALDWIN, SEAN HARRIS

REGI: CHRISTOPHER MCQUARRIE

MANUS: REGI: CHRISTOPHER MCQUARRIE

2 TIMER 11 MIN

ALDERSGRENSE: 15 ÅR

KARAKTER: 5

Av Nils Vermund Gjerstad

EN AMERIKANSK JAMES BOND

(evt: Bedre enn Bond)

En film blir aldri bedre enn åpningsscenen, heter det seg. Vi er i Hviterussland. Iført dress hopper Ethan Hunt (Cruise) på flyet i full fart og henger etter en dør på flyskroget i det flyet, som frakter en last med ulovlige kjemiske våpen, letter. Et spektakulært skue. Enda mer imponerende er det at Tom Cruise selv har utført stuntet.

I rollen som Ethan Hunt har Cruise posisjonert seg som en amerikansk James Bond. Første halvdel er påfallende likt

klassisk agent 007, mens utover filmen smaker det vel så mye av Jason Bourne-serien og også en dose med John le Carré sine kløktige spion-historier.

Femte filmen i serien er en usedvanlig vellykket blanding mellom intelligent agent-thriller og høyoktan action. Faktisk er ikke actionscenene så overdrevne som i de foregående filmene. Denne gangen jakter IMF (Impossible Missions Force) - som foruten Ethan Hunt består av morsomme Benji (Pegg), hackeren Luther Strickell (Rhames) og etterretningsspesialisten Brandt (Renner) - på det enigmat-iske Syndikatet og dets leder Salomon Kane (Harris). Jakten bringer oss til en

kveld på operaen i Wien, forrykkende racing motorsykel-jakt på støvete veier i Marokko og til agent-rendezovus ved Tower of London. CIA bestemmer seg for å legge ned IMF sin virksomhet, og Hunt befinner seg langt ute i kulden. Samtidig er Syndikatet, med sine dystre planer, i ferd med å opparbeide seg makt i det skjulte.

Det mangler såvisst ikke på oppfinnsomhet fra manusforfatter og regissør Christopher McQuarrie sin side. Som scenen med en spesiell vinylplate som inneholder topphemmelig informasjon. Artig er det også at det snakkes svensk mellom to av karakterene.

E: ROGUE NATION

Sean Harris som den mystiske og iskalde skurken Solomon Kane er nokså creepy med sitt nerdaktige utseende og sin spinkle stemme. Simon Pegg tilfører filmen humor Alec Baldwin har passelig pondus til å spille den rigide CIA-sjefen Hunley. Men faktisk er det svenske Rebecca Ferguson som stjeler oppmerksomheten i de scenene hun medvirker i. Ikke bare er hun flott å se på, men også fordi hun imponerer med sine fysiske krumspring og kampsport-manøvere. Hun gjør seg utmerket som uredde femme fatale, og gir klare assosiasjoner til den svenske Bond-piken i "Octopussy" (1983). Jeg spår Rebecca Ferguson en stor

Hollywood-karriere. Men mest skryt skal nok manusforfatter og regissør Christopher McQuerre ha for å ha laget en film som aldri kjeder og har noe for enhver. Lengden er for en gangs skyld også helt perfekt.

Det er et par ting å sette fingeren på. Det ene er i en halsbrekkende motorsykkelskappløp hvor protagonisten hopper av sykkelen i full fart (her snakker vi minst om 200 km/t) Alle som har sittet på en tohjuler vet at om du hopper av i høy fart, risikerer du langt mer enn noen få skrammer, som er alt Hunt pådrar seg. Men det er nok bare småplukk.

RIAT

– Royal International Air Tattoo

RIAT er et av verdens største flyshow. Det gjennomføres på RAF basen i Fairford, vest for London.

Den 18. og 19. juli får nesten 130.000 tilskuere oppleve 7-timers «luftunderholdning», med alt fra de for eksempel de gamle krigsveteranene Spitfire, Hurricane og Messerschmitt 109, til de nyere Eurofighter, Mirage og F-16, og Red Arrows med halssprekkende manøvrer. Dette er et fantastisk flyshow, men også en opplevelse hvor RAF på bakken viser frem sitt flygende og ikke flygende materiell.

Flere hundre utstillere promoterer seg selv, salgsboder så langt man kan se over hele basen. VIP-klubber som serverer drikke og mat til de som betaler litt ekstra for luksusen. Logistikken på området, og transport til og fra basen gikk knirkefritt, noe flere kan lære av. Redaktøren brukte en dag i englandsferien på RIAT, og angrer seg ikke. Her er noen få bilder det ble plass til denne gang.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Det russiske angrepshelikopteret Hind.

«Helikopter-flyet» Osprey er et fascinerende luftfartøy.

Fra Vintage room

Red Arrows og Vulcan i formasjon

Vulcan kommer inn for landing siste gang

A 400 M i vanvittig climb

Aerobatic Team etter showet

Bristol Blenheim eneste flygbare i verden

Red arrows klargjør for oppvisning

INTOPSKOKKEN

KÅLSALAT!

Selv om sommeren er på hell, og kokken er mer tildekt en før, så er det fremdeles nok anledninger til å grille litt. Jada, du kan grille på gass. Vi ser ikke ned på deg av den grunn. Her kommer det en oppskrift på en fin kålsalat som passer til svinekjøtt av alle typer, men aller best til saftige koteletter. Den kan også brukes til wok. (Nei, den har ikke noe fænsi-pænsi navn på utenlandsk. Vær stille nå).

INGREDIENSER

1 Hodekål
1 Rødløk
1 Rød chili
1 Frønn chili
1/2 ts sukker
Solsikkeolje til steking

Det er fordelaktig med ei dyp steikepanne

Skjær alt i tynne strimler
Varm opp oljen og ha alt oppi.
Stek til alt er mørt og på grensen til marmelade. Rør om i blant, så alt får en

omgang olje og blir gjennomvarmt
Ha i sukker helt på slutten og bland godt.

Siden jeg ikke har hatt så mye med andre mennesker å gjøre i sommer, så er jeg i godt humør nok til å gi dere et par tips.

Koteletter har lett for å bli tørre. Her er måten å unngå det på:

Skjær hakk i fett, så unngår du at kottisene krøller seg som en aspirant på siste natt av mestringsøvelsen. Gni kotelettene inn med solsikkeolje og godt med salt og pepper. La de ligge litt.

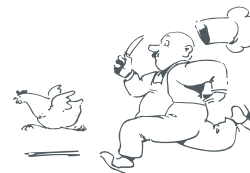
Grill: Grill kotelettene på direkte varme i 2-3 minutter på hver side. De skal være fine og brune. Legg de over på siden uten kull, sett på lokket og la de ettersteke på indirekte varme i 7-10 minutter. Om du har mye annet å tilberede, gjester å underholde, og sjefer/date å imponere med røverhistorier fra det store, stygge utlandet, kan de ligge enda litt lengre, men de er best etter 7-10 minutter

Steikepanne:

Stek kotelettene på høy varme i 2-3 minutter på hver side. Skru varmen helt ned, dekk med lokk og la de ettersteke i 7-10 minutter

La de hvile litt og server med varm kålsalat og noe godt tilbehør. En god stekesjy hører med. Eller hvitløksbrød.

Velbekomme!

Av John Berg
Forsvarsanalytiker

BRITENE STYRKER SOF, DRONER

F-35B

Allerede før den kommende, 4-årige SDSR (Strategic Defence and Security Review) forsvarsstudien, har statsminister David Cameron rykket ut med løfter om saftig økning på forsvarsbudsjettene, ikke minst for å finansiere en utbygging av spesialstyrkene og av taktisk overvåking med droner og fly. Det er økt kamp mot IS som er den direkte foranledningen, etter at 39 turister ble drept i terrorangrepet i Tunis i sommer, derav 30 briter. Finansminister George Osborne har kuttet tvert enhver diskusjon om at britenes forsvarsbudsjetter kan komme til å falle under 2 prosent av brutto nasjonalprodukt.

Cameron har også sagt at det første av britenes to nye ca. 70.000 tonnns hangarskip, HMS Queen Elisabeth som ventes operativt i 2020, skal "project drones, Special Forces and strike capabilities to wherever the terrorist threat is found." "Strike" vil her innbefatte F-35B STOVL (Short Takeoff Vertical Landing) kampfly, men trolig også væpnede droner fra dekk og sannsynligvis også væpnede helikoptre. Fartøyet vil trolig få karakter i retning av "assault carrier", kanskje et sted mellom USAs Marinekorps' 41.000 tonnns Wasp-klasse "amphibious assault ships" og US Navy's 95.000 tonnns Nimitz-klasse.

USAs Marinekorps' VMFAT-501 "Warlords" skvadron var i sommer i full gang med operativ slutttesting før IOC (Initial Operative Capability) av F-35B, fra

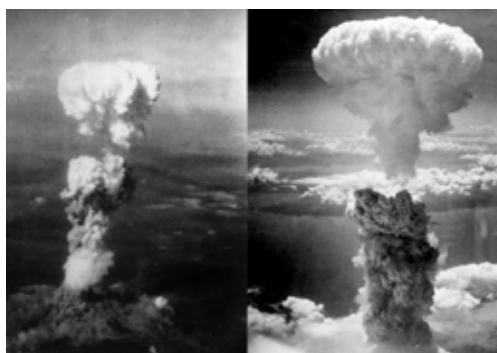
Beaufort flystasjon. Skvadronen har nå nådd IOC med ti fly, og kan således utføre begrensede operasjoner mot bakkemål. I mai gjennomførte de forholdsvis omfattende testing fra dekk på USS "Wasp". På Beaufort er det også 14 britiske flyvere og 25 teknikere. Antallene skal økes til 24 og 100. De opererer tett sammen med amerikanerne og det synes å være oppfatningen at briter fra både RAF og Royal Navy glir bedre inn i systemet og miljøet i USAs Marinekorps enn i USAs Flyvåpen.

I krigen mot IS har britenes Tornado angrepsfly og MQ-9 Reaper væpnede droner per medio juli fløyet mer enn tusen tokt og angrepet mer enn 300 mål. For å ta motet fra potensielle britiske IS-rekrutter har Ministry of Defence siden oktober 2014 jevnlig offentliggjort videoer av IS-mål som smadres i britiske luftangrep.

I 2019-2020 vil imidlertid RAF nå sitt laveste antall operative taktiske kampfly siden forsvarsgrenen ble etablert i 1918. I løpet av 2019 skal nemlig i følge planene i dag de gjenværende 87 Tornado'ene og 53 Typhoon Tranche 1 ut av tjeneste. Det vil bare være levert 15-20 F-35B og de vil neppe være operative. Antall britiske operative kampfly per årsskiftet 2019-2020 oppgis til å bli "i beste fall" ca. 127. Før SDSR forsvarsstudien fremgår det ikke hvor mange F-35B britene kommer til å anskaffe, eller om de vil bestille flere av nyeste og sterkt forbedrede Typhoon versjon, Tranche 3B, eller utvikle enda en ny Tranche. Britene har i dag fire hovedoppdrag for kampfly; forsvar av og suverenitetshevdelse i britisk luftrom, tilstedeværelse på og suverenitetshevdelse over Falklandsøyene, støtte til suverenitetshevdelse i baltisk luftrom og krigen mot IS. De deltar også i suverenitetshevdelsen over Island.

Britene skal forøvrig nå feire 600 år siden det de regner som sin største seier, Agincourt 25. oktober 1415. Merk dere i FSJs arbeidsgruppe: De lette, enkle, fleksible og helt tilstrekkelig høyteknologiske langbuene vant. (Daily Telegraph, div. utg., Air Forces Monthly juli 2015)

ETTER HIROSHIMA

A 10 Thunderbolt II Warthog.

Etter 70-års markeringen for atombombene over Hiroshima og Nagasaki i august 1945 kan det være grunn til å minne om at historiens desidert største kjernefysiske prøvesprengning fant sted i norske nærområder, over Novaja Zemlja i det ytterst sårbare Arktis 30. oktober 1961. Tross energiske protester fra Japan, Canada og de fire nordiske landene, med bred støtte i FN, gjennomførte Sovjetunionen prøvesprengning av en annonsert 50 megatonns bombe, som høydepunkt i en veritabel kanonade av megasprengninger denne sommeren og høsten. Målinger viste at bomben var på hele 58 megatonn, tilsvarende ca. fire tusen Hiroshima-bomber eller ca. tre tusen av den noe større Nagasaki-bomben. (For tvilere, regnestykket er riktig: Hiroshima-bomben var på 12-15 kilotonn og Nagasaki-bomben på ca. 20 kilotonn. Ett megatonn er 1000 kilotonn.) Prøveserien ble avsluttet 4. november etter 50 megasprengninger.

58-megatonns bomben, ofte kalt "tzar-bomben", ble sluppet fra en tidlig versjon av Tupolev Tu-95 "Bear" bombeflyet, som i moderne versjoner i dag igjen flyr jevnlig langs norskekysten.

MARITIME "BEAR"

Tupolev Tu-142

Den russiske flåtens eneste gjenværende skvadron utstyrt med den maritime "Bear"-versjonen Tu-142 antiubåtfly har siste par år økt sin virksomhet fra Kipelovo flystasjon, skriver Stephan Büttner og Alexander Golz i Combat Aircraft. Kipelovo hører inn under Nordflåten og ligger ikke langt fra byen Vologda, som ligger nærmere halvveis fra Moskva til Arkangelsk. 73. Selvstendige Langtrekkende Antiubåt Flyskvadron har normalt åtte fly operative, skriver de to. Samtidig lister de ti fly i Tu-142 flåten, alle av de moderniserte MK- og MR versjonene. Flere fly ventes å bli oppdatert og levert fra det opprinnelige produksjonsstedet i Taganrog. (Combat Aircraft aug 2015)

EKSKLUSIVT TILBUD:

**Få denne
patruljesekken
til 899,-**

Spar 55%

Bruk kupongkode:

BFO5

Kupongkoden er gyldig
t.o.m 31. oktober og kan kun
brukes en gang per person.

SKRIV INN BFO5 I FELTET FOR KUPONGKODE I HANDLEKURVEN OG TRYKK PÅ KNAPPEN BRUK.

> BFO.MILRAB.NO

**Adidas
GSG 9.2
1499,-**

**Suunto Core
All Black
1899,-**

**Xbit
Powerbank
30 000mAh
399,-**

GÅ INN PÅ BFO.MILRAB.NO FOR FLERE TILBUD

B-Economique
NORGE

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

PRECISE COMBAT SOLUTIONS

Forces today face a variety of threats in combat situations. We constantly strive to develop better, more effective ammunition, building on our core values of precision, dedication and care.

Comprised of training, arrow and multipurpose products, Nammo's family of 30 mm ammunition meets forces' training and combat needs, equipping them to meet the challenges of today and tomorrow.

Nammo

SECURING THE FUTURE